

Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce

Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8, 63-460 Nowe Skalmierzyce

tel. 62/762 97 00, fax. 62/762 97 49

e-mail: sekretariat@noweskalmerzyce.pl

www.noweskalmerzyce.pl

*55 lat
praw miejskich
(1962-2017)*

Gmina i Miasto

Nowe Skalmierzyce

Szanowni Państwo!

Oddaję ten folder w Wasze ręce w roku, w którym mija 55 lat od włączenia Nowych Skalmierzyc w poczet miast. Stało się to za przyczyną ówczesnego Prezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza, który 7 lipca 1962 roku wydał rozporządzenie opublikowane w Dzienniku Ustaw z 18 lipca, stwierdzające, że dotychczasowe osiedle Skalmierzyce Nowe w powiecie ostrowskim otrzymuje prawa miejskie. Od tego momentu Nowe Skalmierzyce zaczęły rozwijać się jako małe miasteczko i tworzyć nową historię... Historię, którą można zobrazować przemianami politycznymi, ekonomicznymi, społecznymi oraz gospodarczymi, bo obecnie Nowe Skalmierzyce to już zupełnie inna miejscowość niż przed 55 laty.

Dziś nasze miasto i cała nasza gmina Nowe Skalmierzyce to prawdziwa wizytówka Wielkopolski. To świetny ośrodek dla rozwoju małej i dużej przedsiębiorczości, kultury, sportu czy turystyki. Miejsce ludzi pracowitych, gospodarnych, ambitnych... To właśnie mieszkańcy stanowią o wielkim kapitale Skalmierzyckiej Ziemi i głównie z myślą o nich i dla nich ten folder. Przyjemnej lektury!

Dear Sir/Madam!

I am really glad to present you the present brochure in the year which marks the 55th anniversary of obtaining civic rights by Nowe Skalmierzyce. This happened due to the intercession of then Prime Minister Józef Cyrankiewicz who on July 7, 1962 issued the regulation published in the Journal of Laws on July 18: the existing housing estate Skalmierzyce Nowe situated in Ostrów county gets civic rights. Since then Nowe Skalmierzyce has begun to develop as a small town and started to construct its new history... The history that can be illustrated by the political, economic and social changes, because now Nowe Skalmierzyce is a completely different place than 55 years ago.

Currently, the Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce is a real treasure of Great Poland. It is an ideal centre for the development of small and large businesses, culture, sport and tourism. Nowe Skalmierzyce is a town fulfilled with hard-working, proactive and ambitious people.. Owing to our inhabitants the Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce is a place with great opportunities and mainly because of them and for them the present brochure is designed. Enjoy your reading!

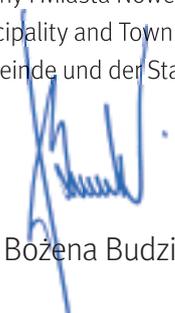
Sehr geehrte Damen und Herren!

diesen Prospekt überreiche ich Ihnen in dem Jahr, in dem Nowe Skalmierzyce den 55. Jahrestag der Verleihung der Stadtrechte feiert. Der damalige Ministerpräsident von Polen Józef Cyrankiewicz verfügte am 7. Juli 1962, veröffentlicht im Gesetzblatt am 18. Juli, folgende Verordnung: Die bisherige Siedlung Skalmierzyce Nowe im Kreis Ostrów erhält die Stadtrechte. Seit damals entwickelte sich Nowe Skalmierzyce zu einer ansehnlichen Kleinstadt. Es began ein neuer Abschnitt der Geschichte. Er zeigt sich im politischen, wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Wandel.

Nowe Skalmierzyce ist heute ein völlig anderer Ort, als vor 55 Jahren. Unsere Stadt und die Gemeinde ist das Aushängeschild Großpolens. Sie ist ein Entwicklungszentrum von kleinen und großen Unternehmen, von Sport, Kultur und Tourismus. Nowe Skalmierzyce ist ein Ort fleißiger und ehrgeiziger Menschen...

Die Menschen sind das Kapital dieser Gegend. Dieser Prospekt ist ihnen gewidmet, den Bürgerinnen und Bürgern unserer Stadt. Viel Spaß beim Lesen!

Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce
The Mayor of the Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce
Bürgermeister der Gemeinde und der Stadt Nowe Skalmierzyce

Bożena Budzik

Charakterystyka / Characteristic / Die Charakteristik

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce położona jest w paśmie Nizin Wielkopolskich, w północno-wschodniej części powiatu ostrowskiego, leży w południowej części Wysoczyzny Kaliskiej w dorzeczu rzeki Proсны. Graniczy z miastem Kalisz i gminami Godziesze, Gołuchów, Ostrów Wielkopolski, Sieroszewice. Na obszarze 12 499 ha zamieszkuje tutaj około 15 500 mieszkańców. Droga krajowa nr 25 przebiegająca przez teren gminy i miasta łączy jedne z największych miast województwa wielkopolskiego, jakimi są Kalisz i Ostrów Wielkopolski.

Dobre usytuowanie oraz nowoczesna infrastruktura korzystnie wpływają na ofertę samorządu skierowaną dla przedsiębiorców. O dobrym zarządzaniu niech świadczy fakt, iż gmina pięć razy z rzędu znalazła się wśród 100 najlepszych samorządów w Polsce. W jej skład wchodzi 26 wsi sołeckich: Biskupice, Biskupice Otoboczne, Boczków, Chotów, Droszew, Fabianów, Gałązki Małe, Gałązki Wielkie, Głóski, Gniazdów, Gostyczyna, Kotowiecko, Kurów, Kościuszków, Leziona, Mączniki, Miedzianów, Ociąż, Osiek, Skalmierzyce, Strzegowa, Śliwniki, Śmiłów, Trkusów, Węgry i Żakowice.

 The Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce is situated in the strip of Wielkopolska Lowland, in the north-eastern part of the Ostrów county, in the southern part of Wysoczyzna Kaliska in the valley of Proсны river. Our town borders Kalisz City and four communes: Godziesze, Gołuchów, Ostrów Wielkopolski and Sieroszewice. About 15 500 residents inhabit the area of 12 499 ha. State Road 25 leads through the commune and the town and it links one of the largest cities of Wielkopolska Voivodeship: Kalisz and Ostrów Wielkopolski.

The local government can attract businessmen thanks to the location and modern infrastructure of our commune. The efficient administration of our municipality has been appreciated as we have been placed on a list for top hundred local governments in Poland for five times. There are 26 administrative villages: Biskupice, Biskupice Otoboczne, Boczków, Chotów, Droszew, Fabianów, Gałązki Małe, Gałązki Wielkie, Głóski, Gniazdów, Gostyczyna, Kotowiecko, Kurów, Kościuszków, Leziona, Mączniki, Miedzianów, Ociąż, Osiek, Skalmierzyce, Strzegowa, Śliwniki, Śmiłów, Trkusów, Węgry i Żakowice.

 Die Gemeinde und die Stadt Nowe Skalmierzyce liegen in der Großpolnischen Tiefebene (Nizina Wielkopolska), im nord-östlichen Teil des Kreises Ostrów Wielkopolski, im südlichen Teil des Kalischer Landrückens (Wysoczyzna Kaliska), im Einzugsgebiet des Flusses Proсны. Die Gemeinde und die Stadt grenzen an die Stadt Kalisz und die Gemeinden: Godziesze, Gołuchów, Ostrów Wielkopolski, Sieroszewice. Die Gemeinde Nowe Skalmierzyce hat eine Fläche von 12 501 ha und ca. 15 500 Bewohner. Die Fernstraße Nr. 25, die durch das Gebiet der Gemeinde und der Stadt verläuft, verbindet zwei der größten Städte der Wojewodschaft Großpolen, Kalisz und Ostrów Wielkopolski.

Die gute Lage und die moderne Infrastruktur haben einen positiven Einfluss auf die Entwicklung von Unternehmen. Von der guten städtischen Verwaltung zeugt die Tatsache, dass die Gemeinde sich zum fünften Mal unter den 100. besten Selbstverwaltungen Polens befindet. Zur Gemeinde gehören 26 Dörfer: Biskupice, Biskupice Otoboczne, Boczków, Chotów, Droszew, Fabianów, Gałązki Małe, Gałązki Wielkie, Głóski, Gniazdów, Gostyczyna, Kotowiecko, Kurów, Kościuszków, Leziona, Mączniki, Miedzianów, Ociąż, Osiek, Skalmierzyce, Strzegowa, Śliwniki, Śmiłów, Trkusów, Węgry i Żakowice.

Inwestycje / Investments / Investitionen

Od 1990 roku pobudowano prawie 70 kilometrów dróg gminnych, 14 kilometrów chodników oraz liczne parkingi. W 2009 roku Nowe Skalmierzyce zyskały obwodnicę, która znacząco usprawniła połączenie pomiędzy Ostrowem Wielkopolskim a Kaliszem, odciążała od nadmiernego ruchu a także zapewniła mieszkańcom większe bezpieczeństwo. W trosce o jego wysoki poziom samorząd zakupił dla wszystkich siedmiu jednostek OSP z terenu Gminy nowoczesne samochody pożarnicze (w tym dwa nowe typu ciężkiego) oraz doposażył je w specjalistyczny sprzęt ratowniczy. Całkowicie zmodernizowano system oświetlenia drogowego, zastępując energochłonne lampy nowoczesnymi oprawami sodowymi. Wykonano również sporo inwestycji w zakresie budów lub modernizacji sal wiejskich. Powstały nowe świetlice w Chotowie, Droszewie,

Gałęzkach Wielkich, Głóskach, Kurowie, Ociężu, Osieku, a prace remontowe przeprowadzono w kilkunastu wsiach m.in. w Biskupicach, Biskupicach Ołobocznych, Boczkowie, Fabianowie, Gostyczynie, Lezionie, Miedzianowie, Strzegowie, Śmitowie oraz Trkusowie. Poza świetlicami mieszkańcy zyskali także inne ważne budynki użyteczności publicznej: zmodernizowaną salę widowiskową „Stare Kino”, odnowiony Komisariat Policji w Nowych Skalmierzycach, dom przedpogrzebowy przy cmentarzu komunalnym oraz budynek biurowca Wielobranżowego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o., do którego byłej siedziby przeniesiono Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ponadto na miejskim stadionie, obok istniejącej murawy, powstało nowe boisko treningowe oraz wyremontowano i doposażono halę sportową. Odnowione i zmodernizowane zostały: główny skwer Nowych Skalmierzyc – Plac Wolności, Skwer Czytelnika przy bibliotece oraz tzw. planty. Zagospodarowano również teren przy wjeździe do miasta od strony Kalisza, gdzie powstał Skwer Historyczny „Granica”. Zmodernizowano także ośrodek zdrowia oraz Urząd Gminy i Miasta. Do użytku oddano targowisko miejskie (2006 rok) oraz park miejski (2010 rok), który został wyposażony w plac zabaw, siłownię zewnętrzną (2014 rok), stół do gry w tenisa stołowego oraz fontannę. Warto wspomnieć, iż cały obszar gminy jest zwodociągowany (110 kilometrów sieci wodociągowej), częściowo skanalizowany (52 kilometry sieci kanalizacyjnej) oraz pokryty siecią energetyczną i gazownictwa.

 Since 1990, nearly 70 kilometres of municipal roads, 14 kilometres of pavements and numerous parking lots have been built. In 2009, a ring road was opened, which significantly improved the connection between Ostrów Wielkopolski and Kalisz, decreased the intensity of traffic and also provided residents with greater security. In order to heighten a feeling of security the local government bought for all seven Voluntary Fire Brigades from the area of Municipality modern fire trucks (including two new heavy type) and retrofit them with specialist rescue equipment. The system of road lighting has been completely modernized by replacing energy-intensive lamps with modern sodium fixtures. Moreover, numerous investments in the construction or upgrading of rural halls were conducted. New civic centres were built in Chotów, Droszew, Gałązki Wielkie, Głóski, Kurów, Ociąż, Osiek. Besides, renovation and inventory works were carried out in several villages: Biskupice, Biskupice Ołoboczne, Boczków, Fabianów, Gostyczyna, Leziona, Miedzianów, Strzegowa, Śmitów and Trkusów. Apart from civic centres, residents have gained other important public buildings: the refurbished auditorium “Stare Kino” (“Old Cinema”), renovated Police Station in Nowe Skalmierzyce, a funeral house at the municipal cemetery and an office building of Communal Multibranches Enterprise where The Municipal Social Welfare Centre was moved. Furthermore, a new training field was opened in the Municipal Stadium and the sports hall was renovated and fully equipped. The main square of Nowe Skalmierzyce – Plac Wolności (“Freedom Square”), Skwer Czytelnika (“Reader Square”) situated next to the library and so-called Planty were modernized and restored. The area surrounding the entrance to the town from Kalisz City was developed and Skwer Historyczny „Granica” (Historic Square “Border”) was created. The Health Centre and the Municipality and the Communal Office of Nowe Skalmierzyce were refurbished. The residents can take advantage of the municipal market (2006) and the public park which was equipped with a playground (2010), outdoor gym (2014), table tennis facilities and a fountain. It is worth mentioning that the whole area of municipality benefits from the water supply system (110 km of water supply network), it is also partly provided with a sewer system (52 km sewage network) and covered with a grid and gas industry.

 Seit dem Jahre 1990 wurden 70 Kilometer an Gemeindestraßen, 14 Kilometer Fußgängerwege sowie zahlreiche Parkplätze gebaut. Im Jahre 2009 wurde die Umgehungsstraße der Stadt Nowe Skalmierzyce eröffnet. Sie verbesserte erheblich die Verbindung zwischen Ostrów Wielkopolski und Kalisz. Die Umgehungsstraße entlastete die Hauptstraße und verbesserte die Verkehrssicherheit der Stadt. Im Interesse der Bewohner kaufte die Stadtverwaltung für alle 7 freiwilligen Feuerwehren in der Gemeinde moderne Feuerwehrfahrzeuge (u.a. zwei neue Groß-Feuerwehrfahrzeuge) mit Spezial-Rettungsgerät ein. Das System der Straßenbeleuchtung wurde völlig modernisiert. Die energieintensive Straßenbeleuchtung wurde durch moderne

Natriumdampflampen ersetzt. Viele öffentliche Wohnungen wurden neu gebaut oder modernisiert. Die neuen Wohnhäuser entstanden in Chotów, Droszew, Gałązki Wielkie, Kurów, Ociąż, Osiek. Renovierungen wurden u.a. in Biskupice, Biskupice Ołoboczne, Boczków, Fabianów, Gostyczyna, Leziona, Miedzianów, Strzegowa, Śmitów und Trkusów durchgeführt.

Für unsere Bürger wurden auch öffentliche Gebäuden saniert, wie: der nun modernisierte Saal des „Alten Kinos“; die renovierte Polizeidienststelle in Nowe Skalmierzyce, die Trauerhalle auf dem kommunalen Friedhof und das Gebäude der Kommunalunternehmen GmbH, in dem sich heute das Gemeinde/Städtische Sozialhilfzentrum befindet. Auf dem Gelände des städtischen Stadions entstand darüber hinaus, neben dem schon bestehenden Spielfeld, ein Trainingsspielfeld. Auch die Sporthalle wurde renoviert und mit mehr Geräten ausgestattet. Zu den renovierten und modernisierten Plätzen gehören auch: die Hauptgrünanlage der Stadt Nowe Skalmierzyce, der Freiheitsplatz (Plac Wolności), die Grünfläche „für die Leser“ (Skwer Czytelnika) bei der Bibliothek sowie die Grünanlage an der Kaliskastraße sog. „Planty“. Auf dem Platz Nähe der Zugangsstraße in die Stadt aus Richtung Kalisz entstand der „Grenze-Granica“-Platz mit historischem Charakter. Das Gesundheitszentrum sowie das Gemeinde- und Stadtamtgebäude wurden ebenfalls modernisiert. Den Bewohnern wurden der Marktplatz (2006), der Stadtpark (2010) mit dem Spielplatz, Fitnessgeräte im Außenbereich, Tischtennisplatz und ein Springbrunnen übergeben. Erwähnenswert ist auch die Tatsache, dass die ganze Gemeinde Zugang zur Wasserleitung (110 Kilometer des Wasserleitungsnetzes), zur Kanalisation (52 Kilometer des Kanalisationsnetzes) sowie zum Energie- und Gasnetz hat.

Edukacja

Education / Bildung

Baza oświatowa w gminie i mieście Nowe Skalmierzyce to 12 placówek dydaktyczno-wychowawczych, do których uczęszcza prawie 2000 dzieci. System obejmuje 8 szkół podstawowych, 4 przedszkola oraz żłobek, który został wybudowany w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „Maluch 2015.”

Kompleksowe remonty budynków, nowe elewacje, boiska wielofunkcyjne, monitoring wizyjny czy sale dydaktyczne wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny i tablice interaktywne stwarzają odpowiednie warunki do kształcenia. Zorganizowany system dożywiania dzieci zapewnia świeże, ciepłe i zdrowe posiłki dla uczniów.

W latach 2008-2015 Gmina i Miasto pozyskała ponad 3 mln zł ze środków Unii Europejskiej na realizację ośmiu projektów edukacyjnych rozwijających zdolności i wyrównujących szanse uczniów z terenu gminy. Pozyskana wiedza przekłada się na wyniki osiągnięte podczas egzaminów podsumowujących poszczególne etapy edukacyjne.

Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna i stworzona baza dydaktyczna zapewnia uczniom wysoki poziom edukacji.

 There are twelve educational institutions in the municipality of Nowe Skalmierzyce where nearly 2000 children attend. The system includes 8 primary schools, 4 kindergartens and a nursery which was built within “Maluch 2015” programme that coordinates the development of institutions designed for children up to 3 years.

A comprehensive modernization of buildings, new elevations, multifunctional playgrounds, video monitoring and classrooms equipped with modern multimedia tools and interactive whiteboards create suitable conditions for education. What is more, students are provided with fresh, warm and healthy meals.

In the years 2008-2015 the Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce raised over 3 million zloty from the European Union to implement eight educational projects developing skills and equal opportunities for students from the local community. Acquired knowledge and experiences gave pupils greater opportunities to achieve high results during exams summarizing the various stages of education. Highly qualified teaching staff and the didactic base provide students with a high level of education.

 In der Gemeinde und in der Stadt Nowe Skalmierzyce befinden sich zusammen 12 Schulen die von fast 2000 Kinder besucht werden. Hier gibt es 8 Grundschulen, 4 Kindergärten und eine Kinderkrippe, die im Rahmen des Entwicklungsprogramms für mehr Einrichtungen der Kinderfürsorge „Maluch 2015“ gebaut wurden. Die verbesserte Ausbildung der Kinder wird durch die durchgeführten Gebäude- und Fassaden-Renovierungen, Mehrzweck-Spielfelder, Video-Überwachung sowie gut ausgestattete Schulräume mit Multimedia-Geräten und Whiteboards ermöglicht. Die gut organisierte Schulkantine sichert frische, warme und gesunde Mahlzeiten.

In den Jahren 2008-2015 erhielt die Gemeinde und Stadt Nowe Skalmierzyce Mittel aus EU-Fonds, um 8 Bildungsprojekte zu realisieren. Die Bildungsprojekte fördern Fähigkeiten der Schüler und gleichen Bildungsdefizite aus. Die gut qualifizierten, pädagogischen Fachkräfte und die didaktischen Neuerungen sichern den Kindern ein hohes Niveau der Ausbildung. Die Ergebnisse der Schüler bei den Prüfungen zeugen vom Erfolg der Projekte.

Gospodarka

Economy / Wirtschaft

Strefa inwestycyjna położona jest w granicach administracyjnych miejscowości Ociąż, jednej z największych i najdynamiczniej rozwijających się wsi gminy Nowe Skalmierzyce. Znajduje się ona w bliskim sąsiedztwie drogi krajowej nr 25, łączącej jedne z największych miast województwa wielkopolskiego – Kalisz i Ostrów Wlkp. Obszar ten zajmuje powierzchnię ok. 50 ha i stanowi część większego kompleksu, który władze samorządowe perspektywicznie przeznaczyły pod działalność gospodarczą. We wrześniu 2009 roku oddano do użytku nowoczesną obwodnicę przebiegającą w sąsiedztwie podstrefy Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zlokalizowano tutaj duży projekt firmy Com.40 Limited i CORRECT. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się dwie inne firmy: Auto Partner Garcarek - Mercedes oraz Przedsiębiorstwo Drogowo-Inżynieryjne Karex. Istniejąca trasa Łódź – Tuplice umożliwia wykorzystanie infrastruktury kolejowej.

Władze samorządowe są otwarte na propozycje podjęcia współpracy we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego. Świadczą o tym chociażby otrzymane nagrody Klubu Gepardów Biznesu oraz Instytutu Lokalnego Biznesu w kategoriach miasto i gmina przyjazne biznesowi w województwie wielkopolskim.

 The investment zone is situated within the administrative borders of Ociąż, one of the biggest and most dynamic villages in the municipality of Nowe Skalmierzyce. It is located near 25 State Road, which connects one of the largest cities in Great

Poland: Kalisz and Ostrów Wielkopolski. The area occupies 50 ha and constitutes a part of a bigger complex allocated for business purposes by the local authorities. In September 2009, a modern ring road situated near the subzone of Łódzka Special Economic Zone was opened. It is also the place where big project companies COM 40 and CORRECT are located. There are two other corporations situated in the immediate vicinity: Auto Partner Garcarek - Mercedes and Road and Engineering Company Karex. The existing Łódź-Tuplice route allows exploiting rail infrastructure.

The local government is open to any proposals or suggestions regarding co-operation in all areas of social and business life. The award of Klub Gepardów Biznesu ("the Club of Business Cheetahs") and a prize for a business friendly town and municipality awarded by the Local Business Institution can prove it.

Das Gewerbegebiet befindet sich in Ociąż, welcher zu den größten und sich am schnellsten entwickelten Orten der Gemeinde gehört. Dieser Ort befindet sich an der Fernstraße 25, die die größten Städte Großpolens verbindet- Kalisz und Ostrów Wielkopolski. Die Fläche der Investitionszone beträgt circa 50 ha und ist Teil des größeren Komplexes, der durch die Selbstverwaltung vorausschauend für die wirtschaftliche Tätigkeit bestimmt wurde. Im September 2009 wurde die moderne Umgehungsstraße der Stadt dem Verkehr übergeben, die sich in der Nähe der Unterzone der Sonderwirtschaftszone Łódź befindet. Hier wurde ein Projekt der Firma Com.40 Limited und CORRECT angesiedelt sowie zwei andere Firmen: „Auto Partner Garcarek-Mercedes“ und der Straßenbau-Ingenieurbetrieb „Karex“. Die Bahnstrecke Łódź- Tuplice ermöglicht die Nutzung der Bahninfrastruktur. Die Stadtverwaltung ist offen für Kooperationsmöglichkeiten in allen Bereichen des Sozial- und Wirtschaftslebens. Davon zeugen die gewonnenen Preise des Klubs „Gepardry Biznesu“ sowie des „Institut der regionalen Geschäfte“ in der Kategorie „Stadt und Gemeinde in Großpolen“.

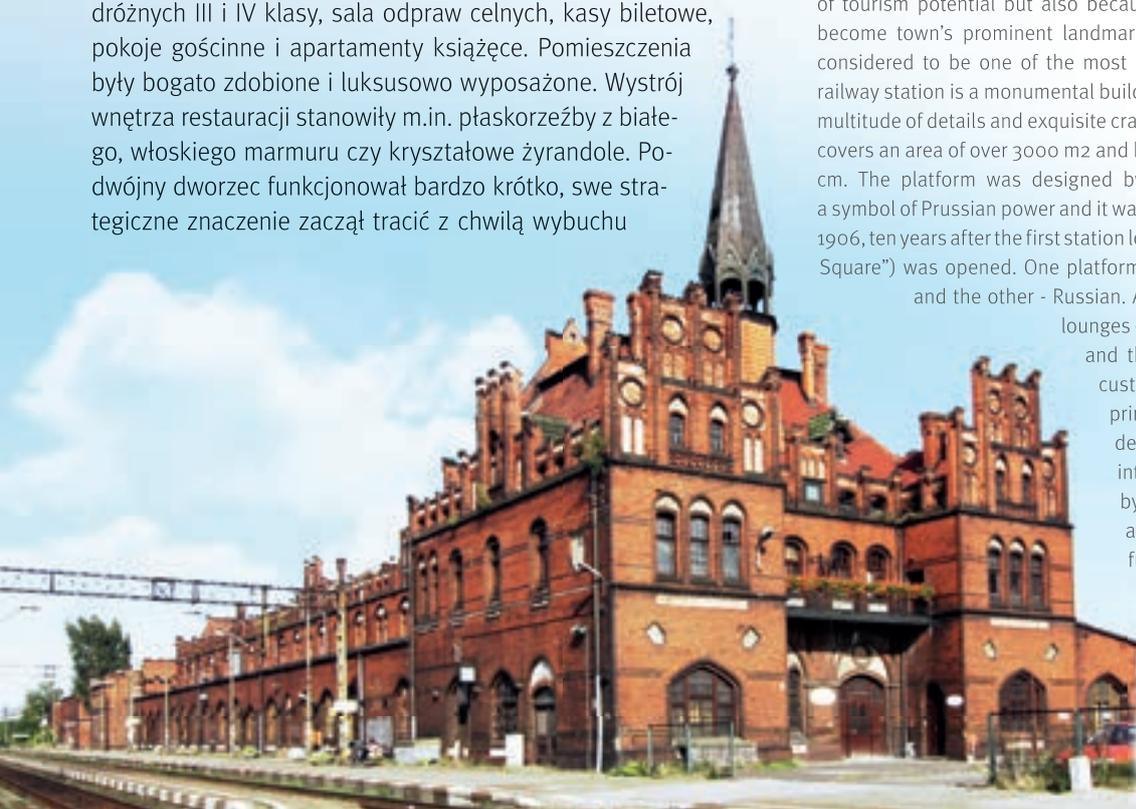

Dworzec kolejowy / Railway Station / Der Bahnhof

Obiekt ważny nie tylko z turystycznego, ale i historycznego punktu widzenia. Stanowi wizytówkę miasta, będąc nazywany jego perłą architektoniczną. Zaliczany do grona najpiękniejszych dworców w Polsce. Jest to zachwycający wielością detali i kunsztem wykonania monumentalny obiekt w stylu neogotyckim o długości ponad 100 m, powierzchni ponad 3000 m² i grubości murów ok. 70 cm. Zaprojektowany przez Fridricha Bluncka jako dworzec graniczny, symbol pruskiej potęgi, został wzniesiony w ciągu zaledwie 11 miesięcy. Uruchomiono go w 1906 roku, dziesięć lat po otwarciu pierwszego skalmierzyckiego dworca zlokalizowanego na dzisiejszym Placu Wolności. Perony po jego jednej stronie przeznaczone były do obsługi pociągów niemieckich, po drugiej – do rosyjskich. Na dworcu mieściły się m.in. restauracja, dwie poczekalnie, jedna dla pasażerów I i II klasy oraz druga dla podróżnych III i IV klasy, sala odpraw celnych, kasy biletowe, pokoje gościnne i apartamenty książęce. Pomieszczenia były bogato zdobione i luksusowo wyposażone. Wystrój wnętrza restauracji stanowiły m.in. płaskorzeźby z białego, włoskiego marmuru czy kryształowe żyrandole. Podwójny dworzec funkcjonował bardzo krótko, swe strategiczne znaczenie zaczął tracić z chwilą wybuchu

I wojny światowej. Stopniowo kończyła się epoka jego świetności i zaczęła następować jego powolna degradacja. W okresie międzywojennym tak wielka stacja nie była potrzebna, przebudowano więc piękne wnętrza, zamieniając je w surowe hale fabryczno-magazynowe i przestrzeń biurową. W latach 50. niewykorzystane pomieszczenia górnych kondygnacji zaadaptowano na świetlicę oraz siedzibę licznych organizacji. W latach 90., w związku z upadkiem transportu kolejowego, dworzec obsługiwał coraz mniejszą ilość pociągów i zaczął niszczeć... Ratunkiem dla powstrzymania tego procesu stało się przejęcie obiektu w 2015 roku przez samorząd Gminy i Miasta Nowe Skamierzyce, który czyni starania, by przywrócić mu dawny blask.

 The railway station in Nowe Skamierzyce is significant not only because of tourism potential but also because of the historical point of view. It has become town's prominent landmark and a real architectural treasure. It is considered to be one of the most beautiful railway stations in Poland. The railway station is a monumental building in the neo-Gothic style with delightful multitude of details and exquisite craftsmanship. It is over 100 meters in length, covers an area of over 3000 m² and has the wall thickness of approximately 70 cm. The platform was designed by Friedrich Blunck as a frontier station, a symbol of Prussian power and it was built in just 11 months. It was launched in 1906, ten years after the first station located on today's Plac Wolności ("Freedom Square") was opened. One platform was designed to operate German trains and the other - Russian. At the station there was a restaurant, two lounges - one for first and second class passengers and the second for III and IV class travellers, customs, ticket offices, guest rooms and prince's suite. The facilities were richly decorated and luxuriously equipped. The interior design of the restaurant was created by the use of reliefs of white Italian marble and crystal chandeliers. Dual station functioned very shortly, it began to lose its strategic importance when the First World War broke out. The role of the railway station gradually started to decrease and its position fell sharply.

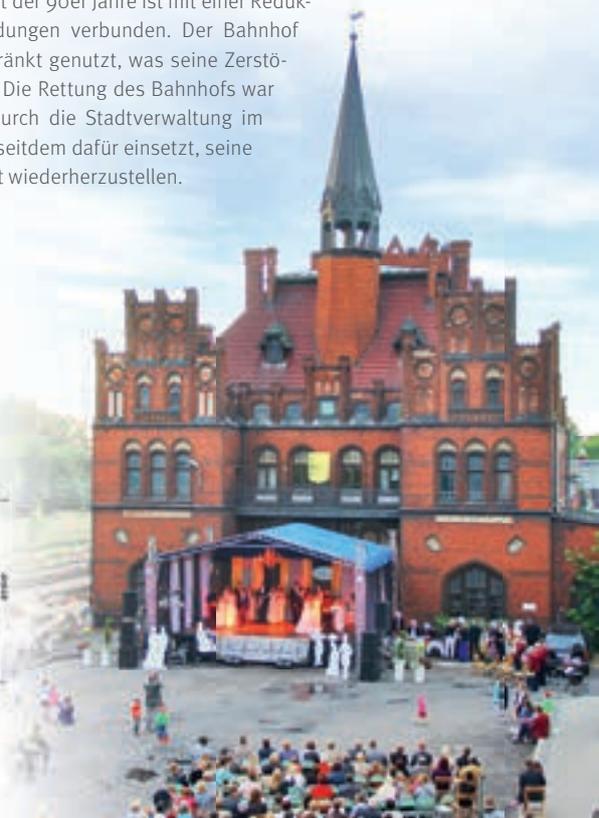

In the period between the two World Wars such a big rail station wasn't needed. As a result, the beautiful interiors were rebuilt into industrial-warehouse halls and offices. In the 50s, the unused space of the upper floor was adapted for common rooms and headquarters of numerous organizations. In the 90s, when there was the collapse of rail transport the station handled less and less trains and began to deteriorate... A turning point in retrieving the railway station was its takeover in 2015 by the local government of the Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce, which has made efforts to restore its former shine.

 Ein Gebäude, das nicht nur aus touristischer, sondern auch aus historischer Sicht wichtig ist. Der Bahnhof - ein echtes Symbol der Stadt, der auch als Architekturperle bezeichnet wird. Unser Bahnhof zählt zu den schönsten Bahnhöfen Polens. Es handelt sich um ein monumentales neugotisches Gebäude, das durch seine Schönheit und Vielzahl an architektonischen Details begeistert. Die Länge des Bahnhofes beträgt 100 m, die Oberfläche über 3000 m² und die Mauerbreite 70 cm. Der von Friedrich Blunck entworfene Grenzbahnhof war ein Symbol der preußischen Macht. Der Bau dauerte 11 Monaten. Die Eröffnung fand im Jahre 1906 statt, also 10 Jahre nach der Eröffnung des ersten Bahnhofes in Nowe Skalmierzyce, der sich am heutigen Freiheitsplatz (Plac Wolności) befand. Die Bahnsteige auf der westlichen Seite des Gebäudes dienten den preußischen Zügen und die auf der östlichen Seite den russischen Zügen. Im Empfangsgebäude befanden sich ein Restaurant und zwei Wartesäle, ein Wartesaal für die Passagiere der I. und II. Klasse und der Zweite für die Passagiere der III. und der IV. Klasse. Hier gab es auch Fahrkartenschalter, Zollsaal, Gästezimmer und Appartements.

Das Innere war sehr prunkvoll geschmückt und komfortabel ausgestattet. Die reiche Innenausstattung bestand aus Skulpturen aus weißem italienischen Marmor und Kristallkronleuchtern. Der deutsch-russische Grenzbahnhof diente den Passagieren nur kurze Zeit; seine strategische Bedeutung verlor er am Anfang des Ersten Weltkrieges. Die Pracht epoche des Skalmierzycer

Bahnhofes gehörte der Vergangenheit an und es begann die Zeit des langsamen Verfalls. In der Zeit zwischen den Weltkriegen brauchte man ein so großes Bahnhofsgebäude nicht mehr, deshalb wurde es zu einer Fabrikhalle mit Lager- und Büroräumen umgebaut. Dadurch wurde die reiche Ausstattung des Bahnhofes unwiederbringlich zerstört. In den 50-er Jahren des letzten Jahrhunderts wurden die ungenutzten Räume der höheren Etagen umgestaltet. Zahlreiche Organisationen sowie ein Gemeinschaftsraum fanden Platz. Die Zeit der 90er Jahre ist mit einer Reduktion der Zugverbindungen verbunden. Der Bahnhof wurde nur eingeschränkt genutzt, was seine Zerstörung beschleunigte. Die Rettung des Bahnhofes war seine Übernahme durch die Stadtverwaltung im Jahre 2015, die sich seitdem dafür einsetzt, seine ursprüngliche Pracht wiederherzustellen.

2

Skwer historyczny „Granica”

Historic Square „Granica” („Border”)

Historischer Platz „Granica” („Grenze”)

Skwer znajduje się przy wjeździe do Nowych Skalmierzyc od strony Kalisza, czyli na tzw. granicy. Utworzono go w 2015 roku. Miejsce ma duże znaczenie historyczne związane z wydarzeniami z 1815 roku, kiedy to na mocy traktatu wiedeńskiego wytyczono tu granicę pomiędzy Prusami a Rosją. W zlokalizowanych obok kamienicach (ul. Kaliska 2 i 4) mieściły się wówczas budynki urzędu celnego. Niewielka komora celna systematycznie się rozrastała, co w konsekwencji doprowadziło do powstania Nowych Skalmierzyc.

Granica, która niegdyś dzieliła Polaków, po dwustu latach stała się miejscem integracji, posiadając niezaprzeczalne walory edukacyjne oraz turystyczne. Na skwerze znajdują się bowiem nie tylko stylizowane na wiek XIX budki wartownicze ze strażnikami pruskim i rosyjskim, ustawiony pomiędzy nimi słup graniczny oraz plansze nawiązujące do historii miasta, ale również mini plac zabaw dla dzieci oraz elementy małej architektury służące wypoczynkowi. Ponadto w 2017 roku w centralnym punkcie skweru stanął pomnik będący świadectwem mającego miejsce w 1780 roku cudu eucharystycznego związanego z odnalezieniem hostii z wykradzionych ze skalmierzyckiego kościoła naczyń liturgicznych.

The square is located at the entrance to Nowe Skalmierzyce from Kalisz City, that is why the square was named "Border". It was established in 2015. The place has immense historic significance related to the events in 1815, when the border between Prussia and Russia was marked under the Treaty of Vienna. The customs offices were located in the neighbouring buildings (2 and 4 Kaliska Street). The importance of customs steadily grew, which consequently led to the formation of Nowe Skalmierzyce. The border that divided Poles in the past, after two hundred years has become a place of integration, having undeniable educational and tourist values. In the Square we can find guard towers stylized in the forms of the 19th century with Prussian and Russian guards who are positioned between two border posts. There are also special boards referring to the history of the town and a small playground for children and some relaxation facilities. Furthermore, in 2017 a statue which is a testimony of the Eucharistic miracle that happened in 1780 was placed at the centre of the Square. In 1780, a stolen host from the church in Skalmierzyce was found.

Der Platz befindet sich nahe der Einfahrt in die Stadt aus Richtung Kalisz, also an der so genannten Grenze. Er wurde im Jahre 2015 gestaltet. Dieser Platz hat eine große geschichtliche Bedeutung und ist mit den Ereignissen aus dem Jahre 1815 verbunden. Hier wurde damals anhand der Beschlüssen des Wiener Kongresses die Grenze zwischen Preußen und Russland abgesteckt. In den historischen Mietshäusern Kalischerstraße 2 und 4 (ul. Kaliska 2 und 4) befand sich das Zollamt, das anfangs klein, im Laufe der Zeit immer größer wurde und zur Entstehung von Nowe Skalmierzyce beitrug. Die Grenze, die in der Vergangenheit die Polen teilte, wurde nach 200 Jahren ein Ort der Verbindung mit touristischem Charakter. Hier befinden sich nicht nur ein Wärterhäuschen und ein Grenzpfahl, im Stil des 19. Jahrhunderts, sondern auch Schautafeln, die sich auf die Geschichte der Stadt beziehen. Die Bewohner der Stadt können sich hier dank des Spielplatzes und der schönen Gestaltungselementen gut erholen. Im Jahre 2017 entstand hier zudem ein Denkmal, dass Ereignisse aus dem Jahre 1780 unvergesslich macht. Damals kam es hier zu einem Hostienwunder. Die sakralen Gegenstände der Kirche in Skalmierzyce wurden gestohlen und auf diesem Platz gefunden.

Park miejski

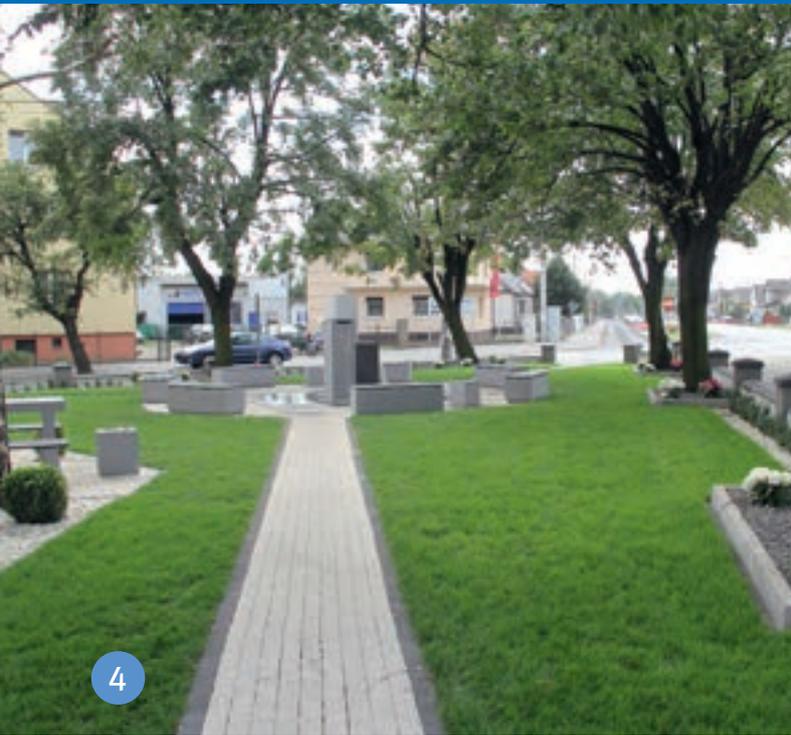
Public Park / Der Stadtpark

Największe zielone płuca Nowych Skalmierzyc stanowi park miejski zlokalizowany przy zbiegu ulic Kamiennej oraz Kolejowej. Utworzono go w 2010 roku z okazji 20-lecia istnienia samorządu terytorialnego, a do jego aranżacji zaproszono mieszkańców, którzy podczas specjalnie zorganizowanego pikniku sadzili tu rośliny. Od tego czasu ten ponad dwuhektarowy teren stał się miejscem gromadzącym zwolenników rekreacji wśród terenów zielonych a także całe rodziny z dziećmi, dla których zaprojektowano ciekawe elementy małej architektury: podświetlaną fontannę, plac zabaw, skatepark oraz siłownię zewnętrzną.

 The urban park located at the junction of Kamienna and Kolejowa Streets is called the largest green lungs of Nowe Skalmierzyce. It was created in 2010 to commemorate the 20th anniversary of the local government. The residents were asked to help in arranging the park. They planted trees during a specially organized barbecue. Since then, this more than two-hectare site is a place where supporters of active lifestyle can spend time in the fresh air, as well as families with children for whom an illuminated fountain, a playground, a skate park and an outside gym were designed.

 Der Stadtpark ist die grüne Lunge der Stadt Nowe Skalmierzyce und befindet sich an der Ecke Steinstraße (ul. Kolejowa)/ Eisenbahnstraße (ul. Kolejowa). Er wurde im Jahre 2010 anlässlich des 20. Jubiläums der territorialen Selbstverwaltung eröffnet. Die Bewohner wurden eingeladen den Stadtpark zu gestalten, dazu wurden z.B. während eines speziell organisierten Picknicks Bäume gepflanzt. Seit dieser Zeit treffen sich auf dem Gelände, von immerhin 2 ha, Menschen mit Freude an der frischen Luft sowie ganze Familien. Zur Gestaltung wurden interessante Architekturelemente entworfen, wie ein beleuchteter Springbrunnen, ein Spielplatz, ein Skatepark und Fitnessgeräte im Außenbereich.

4

Skwer Czytelnika

Skwer Czytelnika („Reader Square”) / Park für Leser

To niewielki ponad czterystumetrowy fragment przestrzeni miejskiej usytuowany przy najważniejszym szlaku komunikacyjnym Nowych Skalmierzyc, czyli przy ulicy Kaliskiej. Od 2015 roku, kiedy to skwer poddano rewitalizacji, stał się miejscem wypoczynku i spotkań mieszkańców całego miasta. Relaksowi sprzyjają usytuowana w centralnym punkcie fontanna oraz ławeczki i stół do gry w szachy.

 It is a small, over a four-hundred meter place located on the main transport route of Nowe Skalmierzyce - at Kaliska Street. Since 2015, when the square was revitalized, it has become a place of rest where the inhabitants of the town can meet and relax. There is a beautiful fountain, some benches and a table for playing chess.

 Das ist ein über 400 m² großer Teil des Stadtgebietes, der sich an der Hauptstraße der Stadt - an der Kalischerstraße (ul. Kaliska) befindet. Dieser kleine Park wurde dank der Umgestaltung zum Ort der Erholung und Treffpunkt der Bewohner. Hier finden sich an zentralem Punkt ein Springbrunnen, Bänke sowie ein Schachttisch.

5

Zawady

Zawady / Zawady

Zawady to teren rekreacyjny położony w Śliwnikach w spokojnej okolicy wśród lasów oraz pól uprawnych. Doskonałe miejsce do rodzinnego wypoczynku oraz organizacji rozmaitego rodzaju festynów integrujących mieszkańców. Przebiegające tu dwa szlaki turystyczne przyciągają turystów pieszych i rowerowych, a bliskość zarybionego stawu – wędkarzy.

Wspólnymi staraniami władz samorządowych oraz mieszkańców w 2014 roku przeprowadzono tu prace związane z oczyszczeniem zbiornika, przygotowaniem plaży, nasadzeniami nowej roślinności oraz montażem altany i ławeczek, dzięki czemu teren stał się doskonałą bazą rekreacyjną.

 „Zawady” is a recreational area located in Śliwniki in a quiet region surrounded by forests and farmlands. It is a perfect place for family meetings and organizing various kinds of festivals integrating residents. Two hiking tracks attract hikers and cyclists and a big pond entices fishermen. In 2014, owing to collaborative efforts of local authorities and residents some works related to cleaning the tank, preparing the beach, planting trees and assembly of gazebos and benches were carried out. As a result, the area has become an excellent leisure centre.

 „Zawady” ist ein Erholungsgebiet im Dorf Śliwniki, inmitten von Wäldern und Feldern. Dieser Ort ist prädestiniert für Familien, die sich im Grünen erholen wollen. Hier werden auch verschiedene Feste für die hiesigen Bewohner organisiert. Zwei Wanderwege, die hier verlaufen, sowie ein Fischteich locken Touristen und Angler. Dank der Zusammenarbeit der Bewohner und der Selbstverwaltung wurden viele Arbeiten durchgeführt, u.a. die Teichreinigung, Strandvorbereitung, Pflanzungen, die Montage einer Gartenlaube und der Bänke. Durch all das wurde das Gebiet „Zawady“ ein echtes Naherholungsgebiet.

Ogródek jordanowski

Jordan's Garden

Jordans Garten (Spielplatz für Kinder)

To usytuowany przy skrzyżowaniu ulic Podkockiej oraz Kolejowej w Nowych Skalmierzycach plac zabaw, który powstał w 2008 roku z myślą o najmłodszych mieszkańcach. Na ogrodzonym terenie o pow. ok. 2,5 tys. m² znajduje się szereg urządzeń zabawowych: od tradycyjnych piaskownic, poprzez karuzele, huśtawki, sprężynowce, drabinki i ścianki gimnastyczne. Centralna alejka ogródka jordanowskiego, wzdłuż której umieszczono ławki, prowadzi do małej sceny przeznaczonej na występy artystyczne. Otoczenie sprzyja nie tylko aktywnemu wypoczynkowi dzieci, ale również organizacji różnego rodzaju festynów oraz pikników rodzinnych.

 The Jordan's Garden is a playground created in 2008 for the youngest residents of Nowe Skalmierzyce. It is located at the junction of Podkocka and Kolejowa Streets. There are various playing devices, such as traditional sandpits, roundabouts, swings but also playing springs and climbing walls. Everything is located at the fenced 2.5 thousand m² area. The central alley of Jordan's Garden along which the benches are placed, leads to a small stage designed for artistic performances. Thus, it's an ideal place for children to actively spend their free time. Various festivals and family barbecues are also organized here.

 Der Spielplatz befindet sich an der Ecke der Podkocka- und Eisenbahnstraße (ul. Kolejowa) und entstand im Jahre 2008 für die örtlichen Kinder. Auf dem abgeschlossenen Grundstück mit einer Fläche von etwa 2,5 Tsd. qm befindet sich eine ganze Reihe von Spielanlagen, wie Sandkasten, Karussell, Schaukel, Leiter und Sprossenwände. Die Hauptallee mit Bänken führt zu einer Bühne. Die Umgebung eignet sich nicht nur für die aktive Erholung der Kinder sondern auch für die Organisation von Festen und Picknicks.

Plac Wolności

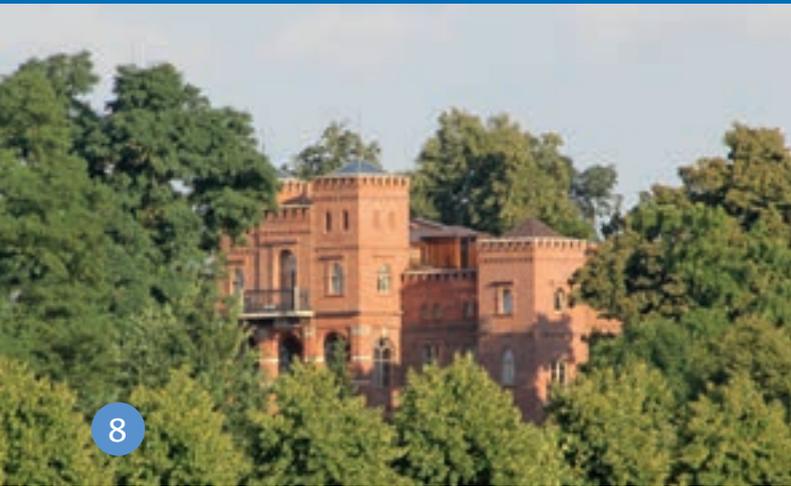
Plac Wolności („Freedom Square”)

Plac Wolności (Freiheitsplatz)

Jedyny plac w Nowych Skalmierzycach, zlokalizowany w jego samym centrum. To właśnie w tym miejscu rozwijała się najprężniej XIX-wieczna komora celna utworzona na skutek mocy traktatu wiedeńskiego. W pobliżu oraz wokół niego powstały m.in. Główny Urząd Celny, hotele, restauracje i sklepy, a w 1896 roku – kiedy w miejscowości uruchomiono kolej żelazną – pierwszy budynek dworca, pełniący dziś funkcje mieszkaniowe. Mieszczące się tu kamienice należą do najstarszych w mieście. Znajduje się tu m.in. dawny Hotel Imbach przemianowany po rozbudowie na Hotel Sperling. W centralnej części Placu Wolności znajduje się sprzyjający wypoczynkowi zielony skwer z fontanną i ławeczkami, którego estetyka poprawiła się za sprawą przeprowadzonych w 2016 roku prac rewitalizacyjnych

 The only square in Nowe Skalmierzyce that is located in the centre of the town. This is the place where the nineteenth-century customs chamber was formed under the Treaty of Vienna and it developed increasingly. In its vicinity we could find hotels, Main Customs Office, restaurants and shops, and in 1896 - when a railway was opened in the village - the first building of the station, which has now housing functions. There are also tenement houses which are one of the oldest buildings in the town. Moreover, there is a former Imbach Hotel renamed to Sperling Hotel after its modernization. In the central part of the “Freedom Square” there is a green area with a fountain and benches. The square was renovated in 2016 and its aesthetic value is boosted.

 Dieser Platz in Nowe Skalmierzyce befindet sich im Stadtzentrum. Genau hier entwickelte sich unser Ort an der “Grenze” mit größtem Schwung. Der Grenzübergang entstand anhand der Beschlüsse des Wiener Kongresses im 19. Jahrhundert. In der Nähe und um den Platz fanden sich u.a. das Hauptzollamt, Hotels, Restaurants sowie Geschäfte. Im Jahre 1896 eröffnete man die Eisenbahn in Nowe Skalmierzyce und der erste Bahnhof befand sich am Freiheitsplatz (dieses Gebäude ist heute ein Wohnhaus). Die hier stehenden Wohnhäuser gehören zu den ältesten der Stadt. Hier befindet sich das ehemalige Hotel „Imbach“, das man später in „Sperling“ umbenannte. Im Zentrum des Platzes gibt es eine schöne Grünanlage mit Springbrunnen und Bänken, die dank der Umgestaltung im Jahre 2016 sehr gewonnen hat.

Pałac w Śliwnikach

Palace in Śliwniki / Schloss Śliwniki

Neogotycki pałac w Śliwnikach został wybudowany w połowie XIX wieku według projektu Karola Württemberga dla Jana Nepomucena Niemojowskiego. Posiada nieregularną bryłę o 2-3 kondygnacjach, z czterema narożnymi wieżami. Według legendy w podziemiach pałacu schowana jest broń, która miała być przerzucona do ówczesnego Królestwa Polskiego. Tajemnice te nigdy nie zostały odkryte przez władze pruskie. Nawet dzisiaj nie znamy całej prawdy na ten temat – rozbudowana, dwukondygnacyjna sieć piwnic została bowiem zagruzowana. W rezydencji gościły prawdziwe elity dawnej Rzeczypospolitej, w czasie zaborów było to ognisko polskości. Jan Nepomucen Niemojowski zmarł w 1873 roku i został pochowany wraz z żoną w krypcie kościelnej w sąsiadujących Skalmierzycach. Kolejny właściciel w 1898 roku dokonał dalszej rozbudowy pałacu. W latach 2009-2014 przeprowadzono generalny remont, który przywrócił blask temu miejscu. Obecnie obiekt stanowi prywatną rezydencję, nie jest przeznaczony do zwiedzania – dostępny jest jedynie z zewnątrz.

 Neo-Gothic chateau-castle was built in the mid-19th century and it was designed by Charles Württemberg for Jan Nepomucen Niemojowski. It has got an irregular form of 2-3 storeys with four corner towers. According to the legend, the weapon is hidden in the basement of the palace. It was supposed to be shifted to the former Kingdom of Poland. These mysteries were never discovered by the Prussian authorities. Even today we do not know the whole truth about this secrecy because an extensive, two-storeys network of cellars was buried. The palace was visited by the members of the former Republic elite. During the annexations the palace was the centre of Polish identity. Jan Nepomucen Niemojowski died in 1873 and was buried with his wife at the cemetery in the neighbouring Skalmierzyce. In 1898, the following owner made further extension of the palace. In 2009-2014 the major renovation was carried out and the splendour of this place was regained. Today the building is a private residence, it is not intended to be sightseen – it can be admired only from the outside.

 Das neugotische Schloss in Śliwniki wurde Mitte des 19. Jahrhunderts nach dem Entwurf von Karl Württemberg für Jan Nepomucen Niemojowski gebaut. Das Gebäude hat eine unregelmäßige 2- und 3-stöckige Gestalt mit vier Ecktürmen. Laut einer Sage wurde im Keller ein Gewehr versteckt, das in das ehemalige Königreich Polen geschmuggelt werden sollte. Dieses Geheimnis blieb der damaligen preußischen Herrschaft verborgen. Bis heute kennen wir die ganze Wahrheit nicht, da der ausgebaut, zweistöckige Keller mit Schutt verschlossen wurde. In der Residenz waren die Eliten der ehemaligen polnischen Republik zu Gast. In der Zeit der Teilung Polens war das Schloss ein Zentrum des Polentums. Jan Nepomucen Niemojowski starb im Jahre 1873 und wurde mit seiner Frau in der Krypta der Kirche in Skalmierzyce begraben. Der folgende Besitzer des Schlosses baute die Residenz aus. In den Jahren 2009-2014 wurde es aufwändig restauriert. Derzeit ist der Schloss im Privatbesitz und man darf es nur von außen besichtigen.

Dwór w Chotowie

Manor house in Chotów / Gutshof Stary Chotów

Jego styl i konstrukcja świadczą o tym, że powstał najprawdopodobniej w połowie XIX wieku. Otoczony parkiem krajobrazowym z drugiej połowy XVIII wieku tworzy harmonijną całość z naturą. Początkowo nie była to zbyt duża posiadłość, co zmieniło się podczas przeprowadzonej w latach 20. XX wieku rozbudowy o piętrowe skrzydło zachodnie i parterowy aneks wschodni. Właścicielami dworu była wówczas wielce zasłużona dla regionu i Ojczyzny rodzina Niemojowskich ze Śliwnik. Na mocy dekretu PKWN o reformie rolnej z 1944 roku dworek przejęto na rzecz państwa i zaczął on pełnić funkcje mieszkalne dla wielu rodzin. Nieubłagane działanie czasu oraz dewastacja obiektu spowodowały, że zaczął popadać w ruinę. Posiadłość uratował obecny właściciel, który przeprowadził generalny remont budynku oraz rekultywację otaczającego go parku. Dziś Dwór Stary Chotów pełni funkcje restauracyjne, oferuje usługi hotelowe oraz wynajem sal na szkolenia i konferencje.

 The style and structure of the manor suggest that it was probably established in the middle of the 19th century. It is surrounded by a landscape park from the second half of the eighteenth century, forming a harmonious whole with nature. Originally, it was not a very large estate, but that changed during the 20s of the 20th century when its extension was carried out. Then the west wing and housed annex with a kitchen in the east wing were constructed. In those days, Niemojowsky family from Śliwniki were the owners of the manor. They were particularly distinguished for the region and our country. Under the decree of the Polish Committee of National Liberation on land reform in 1944 manor house was taken over by the state and it is now a place where many families live. Relentless action of time and the devastation of the object caused that the manor began to fall into disrepair. The property was saved by the current owner, who decided to gradually re-fit and upgrade the building and revitalize the surrounding park. Today, the Manor house in Chotów is a restaurant and a hotel, where also training courses and conferences are organized.

 Der Stil und die Konstruktion des Gebäudes deuten darauf hin, dass es wahrscheinlich im 19. Jahrhundert entstand. Der Landschaftspark aus dem 18. Jahrhundert bildet mit dem Gutshof eine harmonische Einheit. Anfangs war es ein kleines Gebäude, was sich durch den Ausbau in 20-er Jahren des 20. Jahrhundert änderte. Man baute damals einen einstöckigen Westflügel und einen Ostflügel im Erdgeschoss an. Der Gutshof gehörte der wohlhabenden Familie Niemojowski aus Śliwniki. Kraft des Dekrets des Polnischen Komitees der Nationalen Befreiung zur Landwirtschaftsreform im Jahre 1944 übernahm der Staat den Gutshof. Seit dieser Zeit ist der Gutshof ein Mehrfamilienhauses. Der Gutshof verfiel. Dank der gegenwärtigen Besitzer wurde das Gebäude restauriert und der Park neu gestaltet. Heute befinden sich im Gutshof ein Restaurant und ein Hotel mit Konferenzsälen, die man mieten kann.

10

Budynek byłej poczty kolejowej

The building of the former railway post
Das Gebäude der ehemaligen Post

Okazały budynek mieszczący się w Nowych Skalmierzycach przy ul. Kolejowej 18 – drodze dojazdowej do dworca – powstał na początku XX wieku i podobnie jak on został zaprojektowany w stylu neogotyckim. Stanowi jeden z wielu obiektów należących do zabudowań węzła kolejowego, utworzonego po wybudowaniu w 1906 roku dworca granicznego (inne to m.in. wieża ciśnień, przepompownia, dyspozytornia czy osiedle domów kolejowych). Początkowo mieścił się tu urząd pocztowy, przez krótki okres również kaplica (przełom lat 20/30-tych XX wieku), następnie przychodnia zdrowia. Obecnie od kilkunastu już lat służy niepełnosprawnym mieszkańcom gminy, będąc siedzibą Stowarzyszenia Rozwoju Dziecka i Rodziny oraz działającego w jego ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

It's an impressive building located in Nowe Skalmierzyce at 18 Kolejowa Street - the access road to the train station – it was created at the beginning of the twentieth century and designed in the neo-Gothic style. It is one of constructions belonging to the buildings of the railway node, created in 1906 after the development of the frontier station (a water tower, pumping station, control room or rail housing estate are also part of the railway node). Initially, there was a post office and a chapel (the turn of 20s/30s of the twentieth century), subsequently a health clinic was created here. Currently, the building has been intended to be used by disabled residents of the Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce for several years. Moreover, it is the head office of the Child and Family Development Association and Community Self-help Home.

Ein prächtiges Gebäude im neugotischen Stil befindet sich in Nowe Skalmierzyce, in der Eisenbahnstraße 18 (ul. Kolejowa 18), an der Zufahrtsstraße zum Bahnhof. Es entstand Anfang des 20. Jahrhunderts. Das Gebäude bildet eines, von vielen Objekten (u.a. ein Wasserturm, ein Pumpwerk, eine Schaltzentrale, sowie eine Eisenbahner-Kolonie), die zu der Bebauung des Eisenbahnknotenpunktes gehören. Der Eisenbahnknotenpunkt entstand nach dem Bau des Grenzbahnhofes im Jahre 1906. In diesem Gebäude befand sich anfangs ein Postamt und für kurze Zeit eine Kapelle zur Wende der 20er/30er Jahre des 20. Jahrhunderts, dann ein Gesundheitszentrum. Seit über zehn Jahren dient das Gebäude den behinderten Bewohnern der Gemeinde und ist Sitz des „Vereins der Entfaltung der Kindes und der Familie“, der als Betreuungseinrichtung fungiert.

11

Budynki celne

– budynki przy ul. Kaliskiej 2 i 4 oraz Kaliskiej 36

Customs offices - buildings at 2 and 4 Kaliska Street and 36 Kaliska Street
Zoll-Gebäude in der Kalischerstraße 2 und 4 sowie Kalischerstraße 36

Wytyczenie pod Skalmierzycami granicy między Rosją a Prusami pociągnęło za sobą utworzenie przejścia granicznego, które – mocą ustawy sejmu pruskiego z 1818 roku – zobowiązywało przewoźników do poddania się kontroli celnej, dlatego też szybko zaczęły pojawiać się tu obiekty zaspokajające potrzeby komory. Były to nie tylko słupy graniczne, szlaban i budki strażnicze, ale również magazyny, stajnie dla koni oraz budynki administracyjne. Do tych obiektów należały m.in. mieszczące się na ówczesnej ulicy Celnej („Zollstrasse”) Pruski Główny Urząd Celny, czyli dzisiejszy budynek przy ulicy Kaliskiej 36 nazwany „cłem” oraz kamienice przy ulicy Kaliskiej 2 i 4. Są to jedne z najstarszych budynków w mieście, które dziś stanowią zasób mieszkań komunalnych. W ostatnich latach zostały one wyremontowane, dzięki czemu udało się w części przywrócić im dawny wygląd.

Establishing the border between Russia and Prussia in Skalmierzyce was the reason of creating the border crossing, which - under the law of the Prussian parliament in 1818 - obliged carriers to undergo customs control, and therefore various desired objects and facilities began to appear. They were not only the border posts, gates and guard towers, but also warehouses, stables for horses and administrative buildings. Furthermore, there was also Prussia Main Customs Office located in then Celna Street („Zollstrasse”). Today it is a building called “customs” situated at 36 Kaliska Street and tenement houses at 2 and 4 Kaliska Street. They are one of the oldest buildings in the town, which today constitute the council flats. In recent years, they have been renovated and their original configuration has been partially restored.

Die Grenzziehung zwischen Preußen und Russland führte zur Entstehung des Grenzüberganges. Kraft eines Gesetzes aus dem Jahre 1818 wurden alle Fährleute zur Leistung von Zöllen verpflichtet, deshalb entstanden hier nicht nur Wärterhäuschen, die Schranken sowie der Grenzpfahl, sondern auch Lagerhäuser, Pferdegestall und Administrationsgebäude. In der damaligen Zollstraße befanden sich das Hauptzolamt, das Gebäude in der heutigen Kalischerstraße 36 (ul. Kaliska 36), das man „Cłó“- Zoll nennt, und die Wohnhäuser in der Kalischerstraße 2 und 4 (ul. Kaliska 2 und 4). Diese Gebäuden gehören zu den Ältesten in der Stadt. In den letzten Jahren wurden sie restauriert und ihr ehemaliges Aussehen wiederhergestellt.

12

„Stare Kino” przy ul. Mostowej w Nowych Skalmierzycach

„Old Cinema” at Mostowa Street in Nowe Skalmierzyce

„Stare Kino” - Das „Alte Kino” in der Brückenstraße (ul. Mostowa) in Nowe Skalmierzyce

Historia budynku sięga początku XX wieku i jest związana z kolejnictwem. Początkowo mieściła się tutaj kantyna kolejowa określana z niemiecka jako „Eisenbahnkantine”. Z czasem obiekt zaczął pełnić również inne funkcje, w tym m.in. świetlicy, sali teatralnej czy miejsca spotkań dla licznie działających w okresie międzywojennym organizacji społecznych. Budynek tętnił życiem, będąc zarzewiem miejscowej kultury. Odbywały się tutaj odczyty, kursy, występy teatralne. Wydarzeniom kulturalnym patronowały Kolejowe Przystosowanie Wojskowe oraz Rodzina Kolejowa. Sala była także miejscem wieców i spotkań politycznych.

Po wojnie obiekt poszerzył swoją działalność – mieszkańcy kojarzą go przede wszystkim jako Kino Związkowe „Kolejarz”, które działało do początku lat 90. XX wieku. Od 1979 roku kino zostało również siedzibą Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, do którego zadań należały m.in. organizacja spektakli, koncertów, wystaw czy imprez rozrywkowych. W 1997 roku zadania te przejął utworzony przy Urzędzie Gminy i Miasta Referat Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji, przekształcony później w Referat Kultury, Sportu i Promocji Gminy. W latach 2015-2016 budynek poddano rozbudowie oraz

generalnej modernizacji, dostosowując go do potrzeb XXI wieku. Nadal pełni on funkcje kulturalno-rozrywkowe: odbywają się tu koncerty, projekcje filmowe, spotkania mieszkańców oraz uroczystości z okazji różnych świąt i rocznic. Obiekt zyskał również oficjalną nazwę – „Stare Kino.”

The history of the building dates back to the early twentieth century and it is connected with railways. At the beginning, there was a railway canteen called „Eisenbahnkantine” in German. With time, the object began to perform other functions, including a common room, a theatre and a meeting place for numerous social organization operating in the interwar period. The building was teeming with life and it was a centre of local culture. Lectures, courses and theatre performances were held here. Cultural events were patronized by “Kolejowe Przystosowanie Wojskowe” and „Rodzina Kolejowa”. The hall was also the place of rallies and political meetings. After the war, the building expanded its activities – the residents associated it primarily with Cinema Trade-union „Kolejarz”, which operated until the early 90s of the 20th century. Since 1979, the cinema was also the head office of the Municipal Culture Centre. Its tasks included the organization of shows, concerts, exhibitions and entertainment events. In 1997, these tasks were handled by Department of Culture, Sport, Tourism and Recreation created by the Municipal Office and later it was transformed into Department of Culture, Sport and

Pomnik Powstańców Wielkopolskich

Wielkopolska Uprising Monument

Das Denkmal der großpolnischen Aufständischen

Municipality Promotion. In the years 2015-2016 the building was extended and gradually modernized in order to adapt it to the twenty-first century obligations. It is still the centre of cultural and entertainment events such as: concerts, film shows, meetings and the celebration of various holidays and anniversaries. The building also gained its official name - „Old Cinema”.

 Die Geschichte dieses Gebäudes reicht bis zum Beginn des 20. Jahrhunderts zurück und ist mit dem Eisenbahnwesen verbunden. Anfangs befand sich hier eine Eisenbahnkantine. Im Laufe der Zeit wurde das Gebäude u.a. als Gemeinschaftsraum, Theatersaal, sowie als Treffpunkt der zahlreichen Sozialorganisationen genutzt. Das Gebäude wurde zum Kulturzentrums. Hier fanden Vorträge und Theaterstücke unter dem Patronat verschiedener Organisationen, wie der „Kolejowe Przystosobienie Obronne“ (Eisenbahn-Wehrkunde) und der „Rodzina Kolejowa“ (Eisenbahn-Familie) statt. Der Saal war auch ein Ort, wo Volksversammlungen und politische Begegnungen stattfanden. Nach dem 2. Weltkrieg assoziierte man dieses Gebäude vor allem als Kino „Kolejarz“ - „Kino der Eisenbahner“. Als solches fungierte es bis Anfang der 90er Jahre. Im Jahre 1979 wurde das Kino Sitz des Gemeinde/Städtischen Kulturzentrums, welches Theaterstücke, Konzerte, Ausstellungen sowie Unterhaltungsprogramme organisierte. Im Jahre 1997 übernahm diese Tätigkeiten das Dezernat für Kultur, Sport, Touristik und Erholung, das später in Dezernat der Kultur, Sport und Stadtwerbung umbenannt wurde. In den Jahren 2015-2016 wurde das Gebäude ausgebaut, gründlich modernisiert und dem 21. Jahrhundert angepasst. Der Saal gehört weiterhin dem hiesigen Kulturzentrum: hier finden Konzerte, Filmvorführungen und verschiedene Feierlichkeiten statt. Das Gebäude wird nun auch offiziell „Stare Kino“ - das Alte Kino - genannt.

Miejsce pamięci o zbrojnym czynie Wielkopolan z lat 1918-1919 poświęcone bohaterom jedynej tak dużej zwycięskiej insurekcji w dziejach naszego narodu znajduje się przy trasie Kalisz – Ostrów Wielkopolski na pograniczu Nowych Skalmierzyc i Skalmierzyc. Lokalizację pomnika wybrano nieprzypadkowo, wiązała się ona z bliskością granicy między zaborem pruskim a rosyjskim. Monument ma formę dwóch strzelistych, dziesięcimetrowych pylonów symbolizujących rozdzielone przez zabory dwie części Wielkopolski. Spina je sześcian z wizerunkiem orła, spod którego wybuchają płomienie obrazujące powstanie. Pomnik według projektu Józefa Kopczyńskiego wybudowano z okazji 60. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego przypadającej na dzień 27 grudnia 1978 roku. Jego uroczyste odsłonięcie miało miejsce dzień później – 28 grudnia. Rokrocznie odbywają się tu uroczystości rocznicowe upamiętniające wydarzenia, z którymi historia Nowych Skalmierzyc jest związana w sposób szczególny.

 This place is the memorial of military action that took place in Great Poland in 1918-1919. The monument is dedicated to the heroes of the victorious insurrection. It is situated on the Kalisz - Ostrów Wielkopolski route, on the border of Nowe Skalmierzyce and Skalmierzyce. The location of the monument was not chosen coincidentally, it was associated with the proximity of the border between Russian and Prussian. The monument is in the form of two soaring, ten-meter pylons symbolizing two parts of Great Poland separated by annexation. The pylons are joined with a cube with the image of an eagle, from which flames burst symbolizing the Uprising. The monument was designed by Józef Kopczyński to commemorate the 60th anniversary of the outbreak of the Wielkopolska Uprising on the 27th of December 1978. Its unveiling took place one day later - on December 28. Every year, anniversary ceremonies commemorating the events with which the history of Nowe Skalmierzyce is closely connected are held.

 Dieses Denkmal befindet sich an der Grenze zwischen Nowe Skalmierzyce und Skalmierzyce, an der Straße Kalisz-Ostrów Wielkopolski und ist dem Großpolnischen Aufstand aus den Jahren 1918-1919 gewidmet. Das war der einzige, große Aufstand in der Geschichte des polnischen Volkes, der den Sieg brachte. Die Lokalisierung des Denkmals ist nicht zufällig, in der Nähe befand sich die Grenze zwischen dem preußischen- und russischen Besatzungsgebiet, die Großpolen künstlich teilte. Zwei emporstrebende Pylonen, die 10 Meter hoch sind, symbolisieren diese zwei Teile Großpolens. Zwischen den Pylonen befindet sich ein weißer Adler, hinter dem große Flammen sichtbar sind. Die Flammen beziehen sich auf den Aufstand. Das Denkmal wurde nach einem Entwurf von Józef Kopczyński anlässlich des 60. Jahrestages des Großpolnischen Aufstandes am 27. Dezember 1978 gebaut und am 28. Dezember enthüllt. Alljährlich feiert man hier den Jahrestag dieses Ereignisses mit dem Nowe Skalmierzyce auf besondere Weise verbunden ist.

Pomnik Papieża Jana Pawła II

The monument of Pope John Paul II
Das Denkmal von Papst Johannes Paul II

Pomnik ku czci Papieża Polaka znajduje się na leżącym przy skrzyżowaniu ul. 25 Stycznia oraz Okólnej Skwerze Jana Pawła II. Wykonane według projektu kaliskiego artysty rzeźbiarza Wiesława Andrzeja Ożminy popiersie z brązu umieszczone jest na granitowym cokole, który umiejscowiono w centralnej części placu obok znajdującego się tutaj już wcześniej tzw. kamienia milenijnego. Figurę otacza granitowa kostka oraz zieleń krzewów i roślin. Pomnik powstał w 2006 roku. Dzieło jego budowy zostało zrealizowane dzięki współpracy samorządu gminnego oraz parafii pw. Bożego Ciała. 27 czerwca tegoż roku nastąpiło jego odsłonięcie i poświęcenie, którego dokonał ksiądz biskup Stanisław Napierała. Odtąd skwer stał się miejscem procesji mszalnych, modlitw czy też refleksji nad życiem i pontyfikatem Wielkiego Polaka. Doskonałym tego odzwierciedleniem jest widniejąca na postumencie motto – słowa Jana Pawła II: „Szukałem Was, a teraz Wy przyszlście do mnie.”

 The monument unveiled to honour Polish Pope John Paul II is situated at the square at the junction of 25 Stycznia Street and Okólna Street. The bronze bust was created by Wiesław Andrzej Ożmin - a sculptor and artist from Kalisz. The monument is located on a granite pedestal in the central part of the square next to the millennium stone. The bust is surrounded by granite paving and green shrubs and plants. The monument was constructed in 2006 thanks to the collaborative efforts of the local government and the Church of Corpus Christi. The unveiling and blessing of the monument took place on the 27th of June 2006 by Bishop Stanisław Napierała. Since then, the square has become a place of the processions, Masses, prayers and reflection on the life and pontificate of John Paul II. The significance of the monument is also determined by the motto appearing on the pedestal - the words of John Paul II: "I have been looking for you and now you have come to me".

 Dieses Denkmal befindet sich an der Kreuzung 25 Stycznia-Straße/Okólna-Straße. Die Bronzebüste wurde nach einem Entwurf des Künstlers Andrzej Ozimy aus Kalisz geschaffen und im Zentrum der kleinen Grünanlage auf einem Granitsockel platziert. Neben dem Denkmal gab es schon früher einen Millennium-Stein. Die Skulptur ist vom Pflastersteinen und Sträuchern umgeben. Das Denkmal wurde dank der Zusammenarbeit der Stadtverwaltung und der Pfarrgemeinde am 27. Juni, dem Fronleichnamstag, enthüllt und von Bischof Stanisław Napierała geweiht. Seit dieser Zeit dient diese Grünanlage als Platz für kirchliche Prozessionen, Gebete sowie für Meditationen über das Leben und Pontifikat des Großen Papstes. Ein gutes Spiegelbild dieses Pontifikats ist die Inschrift auf dem Sockel - Worte des Papstes „Ich habe euch gesucht, jetzt seid ihr zu mir gekommen.“

Pomnik upamiętniający Jana Mertkę w Boczkowie

Jan Mertka Memorial in Boczków
Das Denkmal von Jan Mertka in Boczków

To kolejne miejsce związane z Powstaniem Wielkopolskim honorujące pierwszego poległego powstańca, który wedle przekazów i źródeł historycznych zginął na skalmierzyckiej ziemi. Jan Mertka, żołnierz I Batalionu Pogranicznego Poznańskiego, został zastrzelony w rejonach Boczkowa przez niemiecką straż graniczną 27 grudnia 1918 roku kilka godzin przed wybuchem powstania. W odpowiedzi polscy żołnierze zajęli wieś, która stała się pierwszą w całości wyzwoloną miejscowością w Poznańskim. Upamiętniający śmierć powstańca obelisk projektu Arkadiusza Wojciechowskiego znajduje się przy głównym skrzyżowaniu tej wsi. Ma on formę nieregularnego kamienia umieszczonego na niskim granitowym cokole. Metalową tablicę informacyjną zdobi podobizna krzyża powstańczego. Pomnik odsłonięto 26 września 1982 roku.

 This is another place associated with the Wielkopolska Uprising honouring the first fallen insurgent, who according to documents and historical sources was killed in Skalmierzyce. Jan Mertka, the soldier of the First Poznań Border Battalion, was shot in Boczków by German border guards on December 27, 1918 several hours before the beginning of the Uprising. In response, Polish soldiers occupied the village which became the first fully liberated town in Poznań province. The obelisk commemorating the death of an insurgent designed by Arkadiusz Wojciechowski is located at the main intersection of the village. It has a form of irregular stone placed on a low granite pedestal. The metal information board is adorned with a portrait of the insurgent cross. The monument was unveiled on September 26, 1982.

 Das ist ein weiteres Monument, das mit dem Großpolnischen Aufstand verbunden ist. Es verewigt den Sterbeort des ersten gefallenen Aufständischen, der ausweislich der historischen Quellen hier starb. Jan Mertka, ein Soldat des I. Posener Grenz-Bataillon wurde in der Nähe des Dorfes Boczków durch den deutschen Grenzschutz am 27. Dezember 1918 erschossen. Das geschah ein paar Stunden nach dem Ausbruch des Aufstands. Unter diesen Umständen zogen die polnischen Soldaten ein und Boczków wurde der erste befreite Ort im Gebiet um Posen. Das Denkmal nach einem Entwurf von Arkadiusz Wojciechowski befindet sich an der Hauptkreuzung des Dorfes und hat die Gestalt eines unregelmäßigen Steines auf einem Granitsockel. Auf einer Metall-Tafel gibt es ein Aufstandskreuz. Die Enthüllung fand am 26. September 1982 statt.

16

Pomnik Lotników

Aviators' Monument / Das Fliegerdenkmal

Pomnik Lotników w Nowych Skalmierzycach usytuowany przy osiedlu mieszkaniowym „Błonie” stanowi nierozłączną część historii miasta związaną z wydarzeniami z 14/15 września 1943 roku, które rozegrały się w jego pobliżu – tuż przy wjeździe do Nowych Skalmierzyc. Katastrofie uległ wówczas samolot Halifax JD 154 przewożący dla żołnierzy Armii Krajowej broń, którą miano zrzucić w Ołoboku. Maszyna, lecąc nad Nowymi Skalmierzycami, tak bardzo obniżyła lot, że zawadziła o jeden z domów mieszkalnych przy ulicy Kaliskiej i runęła na ziemię. Siedmioosobową załogę Halifaxa stanowili: kapitan obserwator Karol Gębik, kapitan pilot Franciszek Jakusz Gostomski, sierżant pilot Ludwik Henryk Misiak, starszy sierżant Wiktor Jabłoński, starszy sierżant Kazimierz Pacut, plutonowy Zdzisław Kuczkowski i kapral Henryk Fojer (przeżył katastrofę). Śmierć poniosła również trzypięciorobowa rodzina zamieszkująca budynek, o który zahaczył samolot: Stanisław i Genowefa Jańczakowie oraz ich syn Leon. Pomnik Lotników projektu Krzysztofa Szałankiewicza jest pamiątką tego zdarzenia. Ma on postać obelisku stojącego na podbudowie z granitowej kostki. Przed kamieniem znajduje się pamiątkowa płyta, a obok – śmigło samolotu. Pomnik został wybudowany i odsłonięty w 1993 roku – w pięćdziesiątą rocznicę tragedii. Jego poświęcenia dokonał ówczesny miejscowy proboszcz ks. Edward Wawrzyniak. Każdego roku w połowie września zbiera się tu społeczność miasta i gminy, by oddać hołd nie tylko lotnikom, ale i wszystkim poległym w czasie II wojny światowej.

 Aviators' Monument in Nowe Skalmierzyce is located at the residential estate „Błonie” and it constitutes the integral part of the history of the town associated with the events that took place in its vicinity- just at the entrance to Nowe Skalmierzyce, on September 14/15, 1943. Then, the plane Halifax JD 154 carrying weapon for the Home Army crashed. The weapon was supposed to be dropped in Ołobok. The plane flew too low over Nowe Skalmierzyce and brushed against one of the residential houses at Kaliska Street and fell to the ground. There were seven people in the Halifax crew: captain-observer Charles Gębik, captain pilot Francis Jakusz Gostomski, sergeant pilot Louis Henry Misiak, senior sergeant Wiktor Jabłoński, master sergeant Kazimierz Pacut, platoon sergeant Zdzisław Kuczkowski and corporal Henry Fojer (survived the crash). Three people who lived in the building into which the plane flew also died. They were Stanisław and Genowefa Jańczak and their son Leon. Aviators' Monument was designed by Krzysztof

Szałankiewicz to honour that catastrophe. It has the form of an obelisk standing on the foundation of granite cube. In front of the stone there is a memorial plaque, and next to it – aircraft's propeller. The monument was built and unveiled in 1993 – on the fiftieth anniversary of the tragedy. It was consecrated by then parish priest Edward Wawrzyniak. Every year in mid-September, the society of the town gather here to pay tribute not only to pilots, but also to all those who died during the Second World War.

 Dieses Monument befindet sich in der Siedlung „Błonie“ und ist ein untrennbarer Teil der Stadtgeschichte. Am 14/15. September 1943 kam es hier zu einem Absturz eines Halifax-Bombers JD 154, in dem man Waffen für die „Armia Krajowa“ (Landesarmee) transportierte, um einen Waffenabwurf im Dorf Ołobok durchzuführen. Das Flugzeug flog niedrig und streifte ein Wohnhaus in der Kaliskastraße, was zum Absturz führte. Die 7 Personen der Flugzeugcrew: Beobachter Hauptmann Karol Gębik, Pilot Hauptmann Franciszek Jakusz Gostomski, Pilot Feldwebel Ludwik Henryk Misiak, Oberfeldwebel Wiktor Jabłoński, Oberfeldwebel Kazimierz Pacut, Zugführer Zdzisław Kuczkowski kamen ums Leben. Der Korporal Henryk Fojer überlebte die Katastrophe. Die Bewohner des unglücklichen Hauses, d.h. die Familie von Stanisław und Genowefa Jańczak sowie ihr Sohn Leon, starben. Das Denkmal nach einem Entwurf von Krzysztof Szałankiewicz wurde im Jahre 1993 anlässlich des 50. Jahrestages des Absturzes gebaut und enthüllt. Der damalige örtliche Pfarrer Edward Wawrzyniak weihte diese Gedenkstätte ein. Das Denkmal besteht aus einem Stein, der sich auf einem Unterbau aus Pflasterstein befindet und vor ihm steht eine Gedenktafel und daneben ein Propeller. Alljährlich, Mitte September, versammeln sich die Bewohner der Stadt und der Gemeinde, um nicht nur den Fliegern, sondern auch allen Opfern des Zweiten Weltkrieges ihre Ehrerbietung zu erweisen.

17

Pomnik bohaterów wojen w Biskupicach Ołobocznych

Monument to the War Heroes in Biskupice Ołoboczne
Das Denkmal für Kriegshelden in Biskupice Ołoboczne

Pomnik znajduje się w centrum wsi niedaleko kościoła pw. św. Bartłomieja Apostoła. Wybudowano go w 1928 roku – w dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości – by uczcić mieszkańców wsi poległych w walkach o odzyskanie wolności. Ogólny zarys pomnika nawiązuje do mogił powstańców styczniowych. Charakterystycznymi elementami postumentu są umieszczone na nim trzy płaskorzeźby: Jezusa Cierpiącego autorstwa Marcina Rożka, św. Floriana oraz Orła Białego w koronie. Na głównej ścianie zawieszono miedzianą tablicę z nazwiskami poległych na różnych polach bitew I wojny światowej 1914-1918 oraz podczas walk o odzyskanie niepodległości. W trakcie II wojny światowej pomnik został rozebrany przez Niemców, jednak mieszkańcy zachowali jego elementy, dzięki czemu po wojnie został zrekonstruowany w zbliżonej formie oraz przy wykorzystaniu oryginalnych materiałów. Ponadto na ścianie bocznej umieszczono tablicę upamiętniającą mieszkańców, którzy zginęli w czasie II wojny światowej. Przed setną rocznicą obchodów odzyskania niepodległości postanowiono poddać pomnik renowacji a ponadto zagospodarować skwer, na którym jest umiejscowiony. Inwestycja finansowana z budżetu Gminy i Miasta objęła prace przy samym obelisku, nasadzenia zieleni oraz wykonanie tablic informacyjnych związanych z historią Biskupic Ołobocznych. Miejsce to bowiem odgrywa istotną rolę w życiu wsi, gromadząc społeczeństwo przy okazji świąt narodowych. Odnowiony pomnik poświęcono 21 maja 2016 roku podczas gminnych obchodów Dnia Strażaka.

 The monument is located in the centre of the village near the Church of Saint Bartłomiej the Apostle. It was built in 1928 - on the tenth anniversary of gaining independence - to honour the people who died in the fights for the village liberation. The general outline of the monument refers to the graves of the January Uprising participants. The characteristic elements of the pedestal are three reliefs: the Suffering of Jesus by Marcin Rożek, St. Florian and the White Eagle in the crown. On the main wall there is a copper plaque with the names of

the fallen on different battlefields during the First World War in 1914-1918, and during fights for independence. During World War II the memorial was demolished by the Germans, but the residents have preserved its elements, so that after the War, it was reconstructed in a similar form with the use of original materials. In addition, on the side wall, there is a plaque commemorating local residents who died during World War II. Before the hundredth anniversary of regaining the independence, the monument was renovated and the square on which it is located was revitalized. The works were focused on the obelisk, planting trees and constructing information boards relating to the history of Biskupice Ołoboczne. Actually, this place plays an important role in the life of the town - residents gather here during national holidays. The renovated monument was consecrated on May 21, 2016, during the communal festival - the Fireman's Day.

Dieses Denkmal befindet sich im Zentrum des Dorfes, in der Nähe der Bartholomäuskirche. Es wurde im Jahre 1928 anlässlich des 10. Jahrestages der Wiedererlangung der Unabhängigkeit des Staates gebaut, um den gefallenen Bewohnern des Dorfes Ehrerbietung zu erweisen. Das Monument bezieht sich auf die Gefallenen des Januaraufstandes. Die charakteristischen Elemente des Denkmals sind drei Flachreliefs: der leidende Christus von Marcin Rożek, St. Florian sowie ein gekrönter weißer Adler. An der Hauptwand befindet sich eine Kupfertafel mit den Namen der Gefallenen des 1. Weltkrieges und des Unabhängigkeitskampfes. Während des 1. Weltkrieges haben die Deutschen das Denkmal abgebaut. Die Denkmal-Elemente wurden von den Bewohnern bewahrt und nach dem Krieg konnte man das Monument mit den Originalteilen wieder aufbauen. Vor dem 100. Jahrestag der Wiedererlangung der Unabhängigkeit wurden das Denkmal sowie die Grünanlage saniert. Hier wurden neue Gedenktafeln angefertigt, die auf die Geschichte des Dorfes hinweisen. Daneben wurden Setzlinge angepflanzt. Diese Investition finanzierte man aus dem Stadthausalt. Dieser Ort, wo sich die Bewohner anlässlich der Feierlichkeiten versammeln, spielt eine wichtige Rolle in ihrem Leben. Das renovierte Denkmal wurde am 21. Mai 2016, am Feuerwehrtag, geweiht.

18

Tablica upamiętniająca ofiary obozu przejściowego przy Szkole Podstawowej im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach

Plaque commemorating the victims of the transitional camp at Polish Nobel Laureates Primary School in Nowe Skalmierzyce
Gedenktafel für die Opfer des Durchgangslagers am Grundschule „Polskich Noblistów“
(Grundschule der polnischen Nobelpreisträger)

To miejsce upamiętniające ofiary mieszczącego się tutaj podczas II wojny światowej obozu przejściowego dla polskiej ludności cywilnej, która była stąd wysyłana do obozów koncentracyjnych bądź wysiedlana do Generalnej Guberni. O tych wydarzeniach przez długie lata informowała tylko skromna tablica, którą w 2016 roku umieszczono na nowym stelażu, a niewielką przestrzeń wokół niej zagospodarowano w bogatszej formie. Obecnie więc tablica znajduje się w głębi otwartej bramy symbolizującej przejście między dwoma światami: ciemnością a światłem, tego co dziś a jutro, życiem doczesnym a życiem po śmierci. Pomędzy jej dwoma skrzydłami zamontowano fragment torów kolejowych ukazujących drogę przebytą przez więźniów do Dachau, natomiast na szklanych planszach umieszczonych na wykonanych ze spieku kwarcowego filarach widnieją nazwiska osób tutaj przetrzymywanych – tych, które udało się odszukać i potwierdzić. Przed tablicą umieszczono również prochy zebrane z obozów koncentracyjnych. Uroczyste odsłonięcie i poświęcenie miejsca pamięci w nowej odsłonie miało miejsce 1 września 2016 roku, w 77. rocznicę wybuchu II wojny światowej.

 This place commemorates the victims of the transitional camp situated here during World War II. Polish civilians were sent to the concentration and extermination camps or moved to the General Government. For many years, only a small plaque informed citizens about those events, but in 2016 the plaque was placed on a new frame and the surrounding area was enriched. Currently, the plaque is situated in the backgrounds of the open gate which symbolizes the transition between two worlds: the darkness and the light, today and tomorrow, temporal and eternal life. Between the gate leaves, a piece of railroad tracks was installed symbolizing the way to Dachau overcome by prisoners. Moreover, on the glass boards placed on the pillars made of quartzose sinter, there are names of people who were detained here. In front of the board, the ashes collected from the

concentration camps are placed. The ceremony of unveiling and blessing of the monument took place on September 1, 2016 - on the 77th anniversary of the outbreak of World War II.

 Während des Zweiten Weltkriegs befand sich in diesem Gebäude ein Durchgangslager für die polnischen Zivilisten, die später in die Konzentrationslager sowie in das Generalgouvernement geschickt wurden. Jahrelang erinnerte nur eine bescheidene Gedenktafel an diese Ereignisse. Seit 2016 steht die Gedenktafel auf einem neuen Ständer und befindet sich im geöffneten Tor, der den Durchgang zwischen zwei Welten symbolisiert, d.h. den Durchgang zwischen Licht und Schatten, zwischen Gegenwart und Vergangenheit und - am Ende - zwischen Leben und Tod. In der Mitte befinden sich die Gleise, die den Weg der Häftlinge nach Dachau darstellen. In den Schautafeln, die auf Säulen aus Quarzagglomerat stehen, werden die Namen der Häftlinge des hiesigen Durchgangslagers genannt. Vor der Gedenktafel befindet sich Asche und Erde aus den Konzentrationslagern. Die Enthüllung und Einweihung dieser Gedenkstätte fand am 1. September 2016, am 77. Jahrestag des Ausbruchs des Zweiten Weltkrieges, statt.

Pierwszy skalmierzycki ratusz – dziś budynek Biblioteki Publicznej Gminy i Miasta Tablica upamiętniająca 100-lecie miasta

First Town Hall in Skalmierzyce - today the building of Municipal Public Library

Plaque commemorating the 100th anniversary of the town

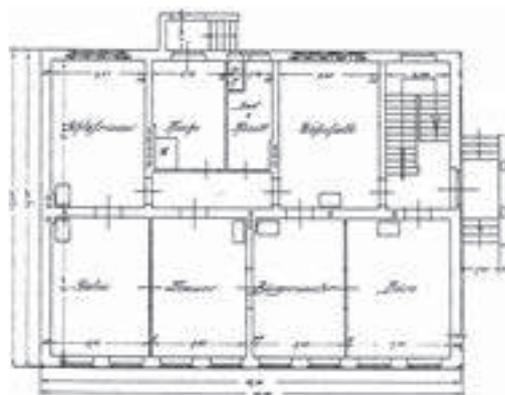
Das erste Rathaus in Nowe Skalmierzyce - heute Bibliotheksgebäude. Gedenktafel für das 100. Jubiläum der Stadt

W budynku przy ul. 3 Maja 32, w którym obecnie funkcjonuje Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta, mieścił się pierwszy skalmierzycki ratusz. Oddano go do użytku w 1908 roku, kiedy nastąpiło administracyjne wyłączenie Nowych Skalmierzyc (wówczas Neu Skalmierchütz) z dotychczasowej wsi Skalmierzyce. Odtąd budynek przez długie lata pełnił funkcje administracyjne, będąc siedzibą kolejnych władz. Wraz z uzyskaniem w 1962 roku przez miejscowość praw miejskich i jej rozwojem w kolejnych latach ratusz zrobił się ciasny, brakło w nim miejsca dla wszystkich wydziałów. W latach 70. podjęto więc decyzję o przeniesieniu urzędu do Skalmierzyc na ul. Ostrowską 8. W rezultacie Nowe Skalmierzyce to jedyne miasto w Polsce, które swoją siedzibę ma na wsi. Dzisiaj zaś w kamienicy przy ul. 3 Maja 32, oprócz wspomnianej już biblioteki, mieszczą się również mieszkania komunalne. 22 czerwca 2008 roku odsłonięto umieszczoną na froncie budynku tablicę upamiętniającą 100-lecie miasta. Dedykowano ją cyt. „Powstańcom Wielkopolskim, żołnierzom i ofiarom wojen światowych walczącym o niepodległość, kolejarzom i mieszkańcom oraz tym, którzy tę ziemię umiłowali”. Od 11 listopada 2015 roku, zważywszy na ważną rolę, jaką budynek odgrywał w przeszłości, codziennie w południe rozbrzmiewa z niego hejnał miasta.

 The first Town Hall in Skalmierzyce was situated at 32 3 Maja Street, now it's the building of Municipal Public Library. It was put into use in 1908, when there was an administrative exclusion of Nowe Skalmierzyce (then Neu Skalmierchütz) from the current village Skalmierzyce. Since then, the building for many years has performed administrative functions as the seat of subsequent authorities. Together with obtaining civic rights by the town in 1962 and its rapid development, the Town Hall wasn't spacious enough for all departments. In the 70s, it was decided to move the headquarters to Skalmierzyce at 8 Ostrowska Street. As a result, Nowe Skalmierzyce is the only city in Poland, which has its headquarters in the country. These days, in the building located at 32 3 Maja Street in addition to the already mentioned libraries there are also council flats. On the wall of the building there is

a plaque which on June 22, 2008 was unveiled to commemorate the 100th anniversary of the town. There is a quotation on it: „To Wielkopolska Insurgents, soldiers and victims fighting for independence in World Wars, railway workers and residents and to those who love this land”. Since November 11, 2015, owing to the important role of the building in the past, the bugle has been played every day at noon.

 Im Gebäude in der 3 Maja-Straße findet sich heutzutage die öffentliche Bibliothek. In der Vergangenheit war dieses Gebäude das Rathaus. Im Jahre 1908 entstand eine neue Ortschaft - Neu Skalmierschütz, in der Nähe des Dorfes Skalmierzyce. Seit damals befindet sich hier der Verwaltungssitz. 1962 erhielt Nowe Skalmierzyce die Stadtrechte und im Laufe der Zeit wurde das Rathaus zu klein, um für allen Abteilungen Platz zu bieten. In den 70er Jahren beschloss man den Stadtamtssitz in ein anderes Gebäude in Skalmierzyce, in die Ostrowska-Straße 8., zu verlegen. Im Endergebnis ist Nowe Skalmierzyce die einzige Stadt Polens, die ihr Stadtamt auf dem Dorf hat. Heutzutage gibt es im erwähnten, ehemaligen Rathausgebäude in der 3. Maja-Straße 32 nicht nur die Bibliothek, sondern auch Kommunalwohnungen. Am 22. Juni 2008 wurde an der Vorderseite des ehemaligen Rathauses eine Gedenktafel zum 100. Jahrestag der Stadt enthüllt. Die Gedenktafel wurde „den großpolnischen Aufständischen, Soldaten, Opfern der Weltkriege, Kämpfern um die Unabhängigkeit, Eisenbahnern, Einwohnern und allen, die diese Erde geliebt haben“, gewidmet. Ab 11. November 2015 ertönt hier das Turmlied der Stadt, um die wichtige Rolle dieses Gebäudes in der Geschichte der Stadt zu betonen.

20

Tablica pamiątkowa przy firmie Pupil Foods w Nowych Skalmierzycach

Commemorative plaque at the „Pupil Foods” company in Nowe Skalmierzyce
Die Gedenktafel bei der Firma Pupil Foods in Nowe Skalmierzyce

Tablica upamiętniająca tragiczne wydarzenia, które rozegrały się 7 listopada 1939 roku przy magazynie tzw. lodowni, na terenie byłej przetwórci konserw, a obecnie zakładu Pupil-Foods Sp. z o.o. w Nowych Skalmierzycach. W pierwszych miesiącach wojny pluton egzekucyjny żołnierzy Wehrmachtu rozstrzelał tu Józefa Wojtczaka – mieszkańca Kotowiecka oraz trzech mieszkańców miejscowości Borek k/ Kalisza – Józefa Łyszczaka oraz jego synów, Józefa i Stanisława. Po wojnie miejscowa ludność ufundowała w miejscu stracenia okolicznościową tablicę, a rodziny ofiar otoczyły to miejsce opieką, stawiając granitowy pomnik.

W 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej władze gminy postanowiły zastąpić starą, zniszczoną przez upływ czasu płytę nową. Uroczystość jej odsłonięcia oraz poświęcenia przez proboszcza ks. Edwarda Wawrzyniaka miała miejsce 1 września 2009 roku i zgromadziła tłumy mieszkańców oraz rodziny ofiar. Burmistrz Bożena Budzik odsłaniając tablicę podkreśliła, że akt ten jest „symbolicznym wyrazem hołdu, szacunku oraz pamięci wobec poległych nie tylko na skalmierzyckiej ziemi, ale wobec milionów wszystkich Polaków – ofiar II wojny światowej”.

 The plaque commemorates the tragic events that took place on November 7, 1939 at the warehouse - a former tinned food factory, now it's the Pupil Foods Company in Nowe Skalmierzyce. In the first months of the war, firing squad of the Wehrmacht soldiers shot here Józef Wojtczak – a resident of Kotowiecko and three residents of the Borek village- Józef Łyszczak and his sons: Józef and Stanisław. After the war, local people founded the commemorative plaque in that place and the families of victims put up the granite monument.

On the 70th anniversary of the outbreak of World War II, the municipal authorities decided to replace the old and damaged by the passing time board with a new one. The ceremony of its unveiling and consecrating by the parish priest Edward Wawrzyniak took place on September 1, 2009 and it was attended by crowds of residents and families of the victims. The mayor Bożena Budzik while revealing the plaque stressed that this act is „a symbolic expression of homage and respect to the memory of the fallen not only in Nowe Skalmierzyce, but also to millions of all Poles - victims of the Second World War.”

 Diese Gedenktafel erinnert an die tragischen Ereignissen vom 7. November 1939, die sich am Lagerhaus (sog. Eiskeller) auf dem Gebiet des ehemaligen Konserven-Verarbeitungsbetriebes, der heutigen Firma „Pupil Foods“ GmbH abspielten. In den ersten Monaten des Zweiten Weltkrieges wurden von einem Exekutionsszug der deutschen Wehrmacht 4 Personen erschossen. Zu den Opfern gehörten: Józef Wojtczak - ein Bewohner des Dorfes Kotowiecko- sowie drei Bewohner des Ortes Borek (in der Nähe von Kalisz) Józef Łyszczak mit seinen zwei Söhnen, Józef und Stanisław.

Zum 70. Jahrestag des Ausbruchs des Zweiten Weltkriegs wurde eine neue Gedenktafel angefertigt. An den Feierlichkeiten, ihrer Enthüllung und Einweihung nahmen viele Bewohner sowie die Familienmitglieder der Opfer teil. Die Bürgermeisterin von Nowe Skalmierzyce betonte bei der Enthüllung, dass dies eine symbolische Ehrerbietung für die Gefallenen sei, aber nicht nur für diejenigen, die hier in der Umgebung von Nowe Skalmierzyce gefallen, sondern auch für die Millionen polnischer Opfer des Zweiten Weltkriegs.

21 Kościół pw. Bożego Ciała w Nowych Skalmierzycach

22 Kościół Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Nowych Skalmierzycach

The Church of the Corpus Christi in Nowe Skalmierzyce. The Church of Our Lady of Perpetual Help in Nowe Skalmierzyce
Die Fronleichnam-Kirche in Nowe Skalmierzyce. Die Kirche unter dem Namen Maria von der immerwährenden Hilfe

Parafia pod wezwaniem Bożego Ciała powstała 3 lipca 1925 roku z parafii św. Katarzyny w Skalmierzycach na mocy dekretu Prymasa Polski Kardynała Edmunda Dalbora, a jej wezwanie nadano ku pamięci cudownego odnalezienia w dniu 30 listopada 1870 roku Najświętszego Sakramentu wykradzonego z kościoła w Skalmierzycach. Początkowo parafia borykała się z problemem braku świątyni, nabożeństwa odprawiano więc w kościele w Skalmierzycach, a w dni powszednie w kaplicy sióstr zakonnych prowadzących ochronkę przy ulicy Kamiennej. Od 1927 roku rolę kaplicy pełniła paczarnia po byłej poczcie kolejowej, którą przejęto od Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu. W 1931 roku między ulicą Kolejową a 3 Maja rozpoczęto budowę domu katolickiego, który miał tymczasowo zastąpić kościół, jednak kiedy w 1932 roku inwestycję doprowadzono do końca, 8 listopada tegoż roku Prymas Polski Ks. August Kardynał Hlond poświęcił budynek już jako świątynię. W 2008 roku przy kościele dobudowano wieżę.

Do parafii przynależy również, jako filialny, znajdujący się przy ul. Kaliskiej kościół poewangelicki. Początki jego istnienia wiążą się z przygranicznym charakterem ówczesnych Nowych Skalmierzyc. Zdecydowana większość tutejszych mieszkańców była pochodzenia niemieckiego i wyznania ewangelickiego, a w okolicy brakowało świątyni, w której mogliby się modlić. W 1907 roku założono więc parafię ewangelicką. Budowa kościoła rozpoczęła się w połowie 1911 roku, a 17 kwietnia 1913 roku odbyło się jego uroczyste poświęcenie. Nie służył on ewangelikom zbyt długo, po odzyskaniu przez Polskę niepodległości parafia utraciła swoją samodzielność ze względu na małą liczbę wiernych. Opiekę duszpasterską zaczął sprawować pastor Rutz z Ostrowa Wielkopolskiego, a po II wojnie światowej kościół opustoszał całkowicie. W 1951 roku, nadając mu wezwanie Matki Bożej Nieustającej Pomocy, został przejęty dla kultu katolickiego. Bardzo ważny okres dla świątyni to jej generalny remont przeprowadzony w latach 1996-2000. Przywrócono wówczas wnętrzu oryginalną kolorystykę, szanując dziedzictwo jej budowniczych. Szczególną uwagę warto zwrócić na drewniane sklepienie pokryte barwną polichromią z wersetami

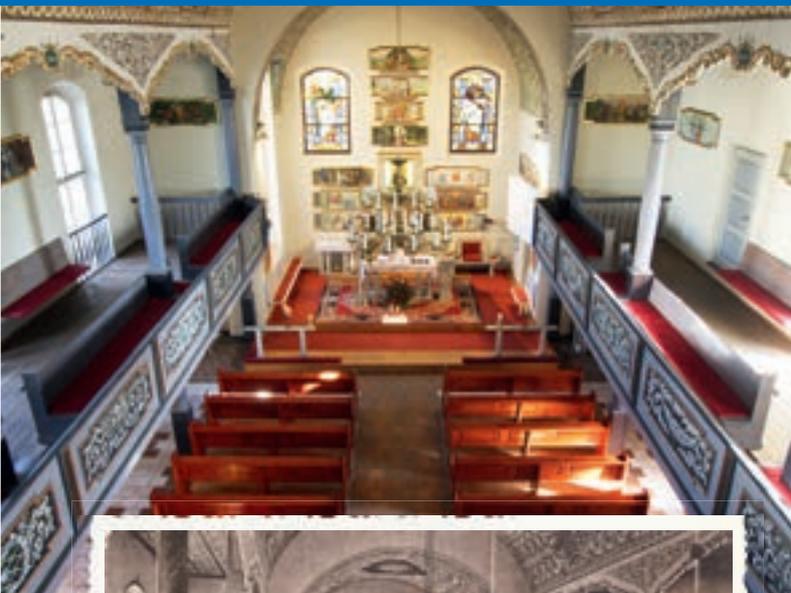
biblijnymi. Na emporach znajdują się natomiast płyciny z ornamentyką roślinną, geometryczną i medalionami – każda z nich jest niepowtarzalna. Do dziś zachowały się także dwa witraże świętych – apostołów Piotra i Pawła. Świątynia stanowi jeden z najpiękniejszych zabytków Nowych Skalmierzyc.

The Church of the Corpus Christi was established on July 3, 1925 from the Church of St. Catherine in Skalmierzyce by a decree-law of the Polish Primate Cardinal Edmund Dalbor. The church was consecrated as the Corpus Christi to commemorate the miraculous discovery on November 30, 1870 of the Blessed Sacrament stolen from the church in Skalmierzyce.

Initially, the parish had to struggle with the problem of the lack of a temple. The services and Masses were held in the church in Skalmierzyce and on weekdays in the chapel of the nuns at Kamienna Street. Since 1927, the role of the chapel was handled by packing department of the former railway post, which was taken over from the Directorate of State Railways in Poznań. In 1931, between Kolejowa Street and 3 Maja Street, a Catholic Home which was supposed to temporarily replace the church was built, but when in 1932 the investment was brought to an end, on November 8 of that year, the Polish Primate Cardinal August Hlond consecrated the building as a temple. In 2008, the church tower was added.

The post-evangelical church located at Kaliska Street also belongs to the parish. The beginnings of its existence are associated with cross-border nature of Nowe Skalmierzyce. The vast majority of local inhabitants were Germans who belonged to the Evangelical denomination and there wasn't a temple in the nearest area where they could pray. Therefore, in 1907 an evangelical parish was created. The construction of the church began in mid-1911 and on April 17, 1913 it was consecrated. However, after Poland regained its independence, the church lost its autonomy due to the small number of the believers. Pastoral guidance was provided by pastor Rutz from Ostrów Wielkopolski but after the Second World War, the church was abandoned completely. In 1951, the church transformed into The Church of Our Lady of Perpetual Help and it was destined for Catholics. A very crucial period for the temple was in 1996-2000 while its renovation was carried out. The interior of the temple restored its original colours regarding the heritage of the builders. Considerable attention should be put to the wooden ceiling covered with a colourful polychrome with biblical verses. On matroneums there are panels with geometric and plant ornamentation and medallions - every piece of decoration is unique. Moreover, two stained-glass windows with the apostles Peter and Paul have survived. The temple is one of the most beautiful monuments in Nowe Skalmierzyce.

23

Cmentarz ewangelicki

Evangelical cemetery
Der evangelische Friedhof

Z kościołem poewangelickim w Nowych Skalmierzycach związany jest także usytuowany przy ul. Generała Józefa Hallera cmentarz. Jego historia, tak jak w przypadku kościoła, zaczęła się na początku XX-go wieku wraz z powstaniem parafii ewangelickiej dla mieszkających tutaj Niemców, najczęściej pracowników kolejowych, żołnierzy i urzędników celnych. Grzebano na nim także ofiary I i II wojny światowej. Po likwidacji gminy ewangelickiej nie użytkowany cmentarz ulegał stopniowej degradacji, którą powstrzymały przeprowadzone w 2014 roku prace rewitalizacyjne. Przy wejściu umieszczona została również tablica informacyjna z historią tego miejsca. Inwestycję przeprowadzoną przez samorząd Gminy zwieńczono odprawieniem w tym miejscu 20 października 2014 roku nabożeństwa ekumenicznego.

 The cemetery situated at General Józef Haller Street is also connected with the post-evangelical church in Nowe Skalmierzyce. Its story, as in case of the church, began in the early twentieth century with the establishment of evangelical parish for inhabited Germans who mostly worked as railroad labours, soldiers and customs officials. The victims of the First and Second World War were also buried here. When the evangelical community started to diminish, the cemetery was gradually devastating; however, in 2014 the revitalization works were launched to prevent its degradation. At the entrance to the cemetery, the board with the history of this place was also put. The ecumenical church service was held here on October 20, 2014 to celebrate the investment made by the government of the commune.

 Mit der ehemaligen evangelischen Kirche ist auch der Friedhof in der General Józef Haller-Straße verbunden. Seine Geschichte beginnt, ähnlich wie im Falle der Kirche, Anfang des 20. Jahrhunderts, als die evangelische Gemeinde für die hier wohnenden Deutschen, vor allem Eisenbahner, Soldaten und Zollbeamte, entstand. Hier wurden auch die Gefallenen des I. und II. Weltkrieges begraben. Nach der Auflösung der evangelischen Gemeinde wurde der vergessene Friedhof zerstört. Die weitere Zerstörung wurde im Jahre 2014 gestoppt. Am Eingang befindet sich jetzt eine Schautafel, die die Geschichte des Friedhofes darstellt. Die Investition wurde von der Stadtverwaltung durchgeführt. Am 20. Oktober 2014 wurde hier ein ökumenischer Gottesdienst gefeiert.

 Die Pfarrgemeinde Fronleichnam entstand am 3. Juli 1925 aus der Pfarrgemeinde St. Katharina von Alexandrien gemäß eines Dekrets des Primas' von Polen, Kardinal Edmund Dalbor. Der Name der Kirche bezieht sich auf die Ereignisse des 30. November 1780, als man die aus der St. Katharinenkirche gestohlenen Hostien wieder fand. Am Anfang hatte die Pfarrgemeinde ein großes Problem - sie hatte keine Kirche, deshalb feierte man die Heilige Messe sonntags in der St. Katharinenkirche und in der Woche in einer Kapelle der Nonnen, die ein Kinderheim führten. Seit 1927 diente als Kapelle eine Packerei der ehemaligen Bahnpost, die die Direktion der Staatsbahnen in Posen der Pfarrgemeinde überlassen hatte. Im Jahre 1931 begann man mit dem Bau des katholischen Gotteshauses, das nur kurzzeitig die richtige Kirche ersetzen sollte. Nachdem die Umgestaltung beendet wurde, weihte der Primas Polens, August Hlond am 8. November den Bau zur katholischen Kirche. Der Ausbruch des zweiten Weltkrieges hat jedoch die Ausgestaltung bzw. Fertigstellung der eigentlichen Kirche verhindert. Im Jahre 2008 wurde an der Kirche ein Turm angebaut.

Zu der Pfarrgemeinde gehört eine Filialkirche in der Kalischerstraße, die ursprünglich zur evangelischen Gemeinde gehörte. Die Anfänge der Kirche sind mit dem Grenz-Charakter des ehemaligen Ortes Nowe Skalmierzyce verbunden. Die Mehrheit der Bewohner war deutscher und evangelischer Herkunft und in der Umgebung fehlte es an einer Kirche, in der man Gottesdienste feiern konnte. Im Jahre 1907 entstand eine evangelische Gemeinde. Der Bau der Kirche fing im Jahre 1911 an und schon am 17. April 1913 fand die feierliche Einweihung der Kirche statt. Das Kirchengebäude diente den Protestanten nur kurze Zeit. Nach der Wiedererlangung der Unabhängigkeit Polens und wegen der kleinen Zahl an Gemeindemitgliedern verlor die Gemeinde ihre Selbstständigkeit. Die seelsorgerische Betreuung erfolgte durch Pastor Rutz aus Ostrów Wielkopolski. Nach dem Zweiten Weltkrieg stand die Kirche leer. Im Jahre 1951 bekam die Kirche den Namen „Maria von der immerwährenden Hilfe“ und seit dieser Zeit werden katholische Gottesdienste gefeiert. 1996-2000 wurde die Kirche grundlegens saniert. Die ursprüngliche Farbgebung wurde wiederhergestellt. Richten Sie Ihre Aufmerksamkeit auf die Holzgewölbe mit der bunten Polychromie mit biblischen Versen. An den Emporen befinden sich Füllungen mit naturalistischer und geometrischer Pflanzenornamentik und Medaillons- alles ist einzigartig. Bis heute wurden auch zwei Glasfenster zu den Aposteln Peter und Paul bewahrt. Die Kirche gehört zu den schönsten Sehenswürdigkeiten in Nowe Skalmierzyce.

24

Kościół pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Skalmierzycach

The Church of St. Catherine of Alexandria in Skalmierzyce / St. Katharinenkirche in Skalmierzyce

Pierwsze pisemne wzmianki o skalmierzyckiej parafii pojawiają się w 1343 roku. Skalmierzyce były wówczas wsią dotacyjną proboszczów gnieźnieńskich. Źródła podają, że w roku 1579 osada liczyła około 10 gospodarstw, w tym karczmę i rzemieślnika. Potwierdzają one istnienie w tym okresie drewnianego kościoła. Około roku 1600 w miejscu starego kościoła wybudowano nowy, również drewniany. Kilkanaście lat później dobudowano do niego murowaną kaplicę Matki Boskiej. W 1791 roku rozebrano drewnianą nawę, zmieniając budulec na cegłę. Jednocześnie od strony południowej dodano murowaną kaplicę św. Józefa, przez co kościół uzyskał obecną formę krzyża. W 1873 roku nastąpiła dalsza rozbudowa o część zachodnią i wieżę. Najstarszą i najpiękniejszą częścią kościoła jest posiadająca późnorennesansowy charakter kaplica Matki Bożej. Centralne miejsce w bogato złożonym drewnianym ołtarzu zajmuje wykonany przez nieznanego artystę obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus. Kult Maryi w Skalmierzycach datuje się od XV wieku, a przed Jej wizerunkiem wciąż gromadzą się tłumy wiernych. Dowodem otrzymanych łask są liczne wota. Najcenniejszym jest srebrny ryngraf z roku 1634, подарowany przez króla Władysława IV w podziękowaniu za zwycięstwo nad Turkami. Ciekawym, choć dużo młodszym zabytkiem (początek XX wieku) są umieszczone w prezbiterium dwa witraże projektu Włodzimierza Tetmajera. Datą niezwykle wagi dla tego kościoła jest 4 września 1966 roku, kiedy to cudowny wizerunek Matki Bożej został koronowany przez ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego. 4 września 2016 roku odbyły się uroczystości jubileuszowe związane z 50-leciem tego historycznego wydarzenia.

 The first written records about the parish in Skalmierzyce appeared in 1343. Skalmierzyce was then the village funded by pastors of Gniezno. According to different sources, in 1579 the settlement consisted of about 10 farms, including an inn and a craftsman. The existence of a wooden church is also confirmed. Around

1600, a new wooden church quickly arose where the old one had stood. Several years later a brick chapel of Blessed Virgin Mary was built next to the church. In 1791 the wooden aisle was disassembled and the construction material was changed into brick. At the same time a brick chapel of Saint Joseph was built on the south of the church and as a result the church obtained its present form of the cross. In 1873 there was a further redevelopment of the western part and a tower was built. The late-Renaissance chapel of Blessed Virgin Mary is the oldest and the most beautiful part of the church. The picture of the Mother of God with Child by an unknown artist is located in the central part of the richly gilded wooden altar. The cult of Virgin Mary in Skalmierzyce dates back to the fifteenth century and crowds of believers constantly gather in front of the Image. Moreover, numerous items, left as votive gifts for graces prove the cult of the Image. The most valuable gift is a silver gorget from 1634, donated by King Władysław IV in gratitude for the victory over the Turks. Two stained glass windows by Włodzimierz Tetmajer which are placed in the chancel, are also fairly interesting, even though they are from the early XX century. The date of the fundamental importance for the church is September 4, 1966, when a miraculous Image of Virgin Mary was crowned by Primate Stefan Wyszyński. Anniversary celebrations related to the 50th anniversary of this historic event were held on September 4, 2016.

 Die Pfarrgemeinde in Skalmierzyce wurde zum ersten Mal im Jahre 1343 erwähnt. Damals gehörte dieses Dorf zu den Geneseren Pfarrern. Die Quellen zeigen an, dass im Jahre 1579 die Ansiedlung 10 Häuser, ein Wirtshaus und einen Handwerker hatte. Man weiß, dass sich hier damals eine Holzkirche befand. Etwa 1600 wurde an der Stelle der alten Holzkirche eine neue Holzkirche gebaut. Später wurde eine Mauerkapelle zu Ehren der Mutter Gottes angebaut.

Im Jahre 1791 wurde das Mittelschiff aus Holz abgebaut und mit Ziegeln wieder aufgebaut. Gleichzeitig hat man die Südseite der Kirche um eine Mauerkapelle für den Heiligen Josef erweitert. Dadurch erhielt die Kirche die heutige Kreuzform. Im Jahr 1873 wurde der Westteil der Kirche mit einem Turm errichtet. Der älteste und gleichzeitig der schönste Teil der Kirche ist eine Spätrenaissance-Kapelle der Mutter Gottes. Im prächtigen vergoldeten Holzaltar befindet sich ein wundertätiges Bildnis der Mutter Gottes von Skalmierzyce mit Jesuskind. Der Maler dieses Bildnisses ist unbekannt. Der Marienkult in Skalmierzyce besteht seit dem 15. Jahrhundert. Bis heute versammeln sich die Menschenmassen vor dem Antlitz der Mutter Gottes. Als Beweis der erhaltenen Gnaden dienen die zahlreichen Votivgaben. Zu den wertvollsten Votivgaben gehört ein silberner Ringkragen von 1634, den der polnische König Władysław II. Wasa geschenkt hat. Władysław IV. wollte auf diese

Dom Katolicki w Skalmierzycach

Catholic House in Skalmierzyce

Das katholische Haus in Skalmierzyce

Weise der Mutter Gottes aus Skalmierzyce seine Dankbarkeit für den Sieg im Krieg gegen die Türken beweisen. Zu den jüngeren und auch interessanten Sehenswürdigkeiten in der Kirche gehören zwei Glasfenster im Presbyterium. Sie wurden von einem Vertreter Jungpolens, Włodzimierz Tetmajer entworfen. Ein wichtiges Datum für diese Kirche ist der 4. September 1966, als das wundertätige Bildnis mit päpstlichen Kronen durch den Primas von Polen Stefan Wyszyński gekrönt wurde. Am 4. September 2016 feierte man den 50. Jahrestag der historischen Krönung.

Dom Katolicki w Skalmierzycach, wybudowany na początku XX wieku, od samego początku pełnił bardzo ważną rolę w życiu tutejszych mieszkańców będąc miejscem uroczystości kulturalnych i religijno-patriotycznych oraz spotkań organizacji społecznych. Tablica umieszczona na frontowej ścianie budynku informuje, że: „Dom ten postawiony w 1909 roku był siedzibą zasłużonego Banku Ludowego, ogniskiem polskości, w listopadzie i grudniu 1918 roku ośrodkiem przygotowań zbrojnego oddziału powstańczego Skalmierzyc i okolicy. Nocą 29 grudnia 1918 roku oddział powstańczy wyruszył stąd do walki z pruskim zaborcą”. Stąd bowiem właśnie wyruszyli powstańcy, aby ostatecznie zająć Nowe Skalmierzyce. Rosnący obok dąb został posadzony w pierwszą rocznicę odzyskania niepodległości.

 The House comes from the beginning of the 20th century and it has played an important role in the lives of local residents. It is a place of cultural, religious and patriotic celebrations, as well as meetings of social organizations. According to the plaque on one wall: "This house was built in 1909 and used as the headquarters of the "SBL" Bank, it was an epitome of Polishness, in November and December 1918 the house was the centre of military preparations of the insurgent formation of Skalmierzyce and its neighbourhood. At night, on December, 29 1918 the insurgents moved from this place to fight against Prussian oppression". Thus, the insurgent formation set forth from this place to finally take over Nowe Skalmierzyce. The oak tree growing next to the Catholic House was planted on the first anniversary of gaining independence.

 Das Gebäude wurde Anfang des 20. Jahrhunderts gebaut und schon damals spielte es eine wichtige Rolle im Leben der hiesigen Einwohner, denn hier fanden die kulturellen-, religiösen-, und patriotischen- Feierlichkeiten statt. Hier befand sich auch ein Treffpunkt verschiedener Sozialorganisationen. An der Vorderseite befindet sich eine Gedenktafel mit der Information: „Dieses Haus wurde im Jahre 1909 errichtet, war Sitz der wohlverdienten Volksbank, ein Zentrum des Polentums und im November und Dezember 1918 das Zentrum der Vorbereitungen einer bewaffneten Abteilung der Aufständischen aus Skalmierzyce und aus der Umgebung. In der Nacht des 29. Dezember 1918 traten die Aufständischen an, um gegen die preussischen Besatzer zu kämpfen.“ Von hier brachen sie auf, um Nowe Skalmierzyce endgültig zu befreien. Am katholischen Haus befindet sich eine besondere Eiche, die am ersten Jahrestag der Wiedererlangung der Unabhängigkeit gepflanzt wurde.

Kościół pw. NNMP w Ociążu

The Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in Ociąż / Die Kirche der Heiligen Jungfrau Maria in Ociąż

Historia parafii pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Ociążu sięga przełomu XIII i XIV wieku. Źródła wspominają o istnieniu w tym okresie drewnianej świątyni, która przez wieki służyła wiernym. Niestety została ona zniszczona przez pożar. Dzieła postawienia nowego kościoła podjął się proboszcz Andrzej Cichawski wspólnie z właścicielami wsi - Lutomirskimi. Kolejny niszczycielski pożar wybuchł w 1785

roku, jednak niedługo po katastrofie przystąpiono do ponownej odbudowy. Obecny kościół powstał w latach 1785-1786, a w 1927 roku przeprowadzono jego rozbudowę, w wyniku

czego uzyskał charakterystyczny front. W jego wnętrzu na szczególną uwagę zasługuje polichromia autorstwa Wiktora Gosienieckiego wykonana w 1929 roku. Wyjątkowej urody jest także rokokowy ołtarz główny z końca XVIII wieku wraz z cennym obrazem Matki Boskiej w typie Śnieżnej z 1637 roku i postaciami fundatorów autorstwa nieznanego malarza o inicjałach A.S. Ostatnie lata to kompleksowa renowacja starych ścian świątyni, która została przeprowadzona dzięki ofiarności parafian i zaangażowaniu proboszcza. Przy kościele znajduje się drewniana dzwonnica konstrukcji słupowej, kryta gontem, pochodząca z 1948 roku. Pomimo swojego stosunkowo młodego wieku znajduje się już w rejestrze zabytków.

Warto wspomnieć, iż to właśnie w Ociążu urodził się błogosławiony

ksiądz Władysław Mączkowski. Podczas II wojny światowej pełnił on tajnie posługę kapłańską. 26 sierpnia 1940 roku został aresztowany i przewieziony do obozu koncentracyjnego w Dachau, gdzie zmarł 20 sierpnia 1942 roku. Była to niezwykła postać podtrzymująca na duchu załamanych, kierująca ich myśli ku miłosierdziu Boga. Sam umierając z wycieńczenia niósł pomoc cierpiącym oraz dzielił się z nimi swoją głodową porcją chleba. Mówił do więźniów o śmierci jako o radosnym spotkaniu z Chrystusem. Ksiądz Mączkowskiego beatyfikowano 13 czerwca 1999 roku. W prezbiterium świątyni w Ociążu znajduje się jego portret.

The history of the Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in Ociąż is from the turn of the thirteenth and fourteenth centuries. Some sources provide information about the existence of a wooden temple which for centuries served the believers in this area. Unfortunately, it was destroyed by fire. The parish priest Andrzej Cichawski together with the owners of the village – Lutomirscy decided to build a new church. Another devastating fire occurred in 1785, but rapidly after the disaster the church was rebuilt again. The present church was built in 1785-1786, and in 1927 its expansion was conducted, and as a result it gained a distinctive frontage. In its interior, a special attention deserves polychrome from 1929 by Wiktor Gosieniecki. There is also an exquisite rococo altar from the late eighteenth century with a valuable painting of Our Lady similar to Our Lady of the Snows from 1637 and the figures of the founders by an unknown artist with the initials A.S. A comprehensive renovation of the old walls of the temple has been conducted in recent years. The redevelopment of the church was possible thanks to the generosity of parishioners and parish involvement. Next to the church there is a wooden bell tower in a pole-frame construction with a shingled roof, built in 1948. In spite of the short period of its existence, it is already in the Register of Monuments.

It is worth mentioning that blessed priest Władysław Mączkowski was born in Ociąż. During World War II, he exercised secret priestly ministry. In August 26, 1940 he was arrested and taken to the concentration camp in Dachau where he died on the 20th of August 1942. The priest was a prominent figure those day as he gave people tremendous support directing their thoughts to the mercy of God. He died from exhaustion and starvation. He devoted his whole life to help suffering people, sharing the last loaf of bread with them. He explained death to the prisoners as a joyous encounter with Christ. The priest was beatified on June 13, 1999. There is his portrait in the sanctuary in Ociąż.

27

Kościół pw. św. Mikołaja w Gostycynie

The Church of St. Nicholas in Gostyczyna / St. Nikolauskirche in Gostyczyna

 Die historischen Quellen deuten an, dass die Pfarrgemeinde der Heiligen Jungfrau Maria schon zwischen dem 13. und 14. Jahrhundert existierte. Damals befand sich hier eine Holzkirche, die leider abbrannte. Der damalige Pfarrer, Andrzej Cichawski, und der Dorfbesitzer, Ludomirski, planten den Neubau und begannen den Bau der Kirche. Im Jahr 1785 brannte die Kirche ab. Die heutige Kirche wurde in den Jahren 1785-1786 gebaut und im Jahr 1927 ausgebaut, was die charakteristische Vorderseite bezeugt. Beachten Sie die Polychromie der Innenausstattung von Wiktor Gosieniecki aus dem Jahre 1929. Der schöne Hauptaltar in Rokokostil kommt aus dem 18. Jahrhundert, zusammen mit einem wertvollen Bildnis „Maria Schnee“ von einem unbekanntem Maler mit den Initialen A.S. aus dem Jahr 1637. Die letzten Jahren fand dank der Großzügigkeit der Gemeindeglieder und des Engagements des Pfarrers eine gründliche Renovierung der alten Kirchenwände statt. An der Kirche befindet sich ein Glockenturm in säuliger Konstruktion aus dem Jahr 1948. Trotz ihrer relativ jungen Herkunft ist sie in das Register der Sehenswürdigkeiten aufgenommen worden.

Es ist auch erwähnenswert, dass hier in Ociąż ein Seliger der römisch-katholischen Kirche, ein Priester Władysław Mączkowski geboren ist. Während des zweiten Weltkrieges erhielt er illegal die Priesterweihe. Am 26. August 1940 wurde er verhaftet und ins Konzentrationslager Dachau transportiert. Dort ist er am 20. August 1942 gestorben. Er war ein besonderer Mensch, der den Mithäftlingen in allen Schwierigkeiten Halt gab und das Streben der Menschen auf Gottes Barmherzigkeit lenkte. Selbst erschöpft und halb tot kam er den Leidenden zu Hilfe und teilte mit ihnen die geringen Brotportionen. Er erzählte den Häftlingen vom Tod, als ob dies nichts Schlimmes wäre, sondern ein fröhliches Zusammenreffen mit Christus. Er wurde von Papst Johannes Paul II in Warschau am 13. Juni 1999 selig gesprochen. Im Chorraum der Kirche in Ociąż befindet sich ein Bildnis des Priesters Władysław Mączkowski.

Pierwsza wzmianka o parafii w Gostycynie pojawia się w 1294 roku. Sam kościół może mieć nawet 500 lat, chociaż do rejestru zabytków wpisano go dopiero w 2008 roku. Po przeprowadzonym w ostatnich latach remoncie prezentuje się nad wyraz okazale. Jest to rzadki przykład, kiedy budowli liczącej tyle lat trudno przypisać konkretny styl. Wielokrotnie przebudowywana zatraciła pierwotny wygląd, choć uważny obserwator znajdzie tutaj elementy barokowe - chociażby w zwieńczeniu prezbiterium. Obchodząc kościół od północy zobaczymy kaplicę św. Jana Nepomucena fundacji Szoldrskich z 1640 roku, a od południa łożę kolatorską. Po drodze mijamy zespół okazałych grobowców majątnych rodów pochodzących z XIX/XX wieku. Obraz, któremu oddawana jest tutaj największa cześć znajduje się w kaplicy św. Jana Nepomucena – jest to wizerunek Matki Boskiej Częstochowskiej. Po ostatniej renowacji wygląda jak nowy, z obrazu zdjęto srebrną suknię, aby uwidocznić ten XVIII-wieczny malunek. Tuż obok, w lewym ołtarzu bocznym, znajduje się obraz św. Mikołaja. Będąc przy kościele warto zwrócić uwagę na bardzo rzadki i cenny zabytek – słup sakralny ludowego artysty Pawła Brylińskiego z 1849 roku, który został tu przeniesiony z sąsiedniego Chotowa.

 The first information about a parish in Gostyczyna appeared in 1294. The church can be up to 500 years old, although it entered in the Register of Monuments in 2008. The church looks extremely impressive after the renovation that has been carried out in recent years. It is unusual, that such an ancient building doesn't have a specific style. Being rebuilt so many times, it has lost its original form and style, though a careful observer can find here some Baroque elements - for instance at the chancel. In the north of the church, there is the chapel of St. Jan Nepomucen funded by Szoldrski in 1640 and in the south of the church collator lodge can be seen. Magnificent tombs of wealthy families from the nineteenth/twentieth century can also be observed. The Image of Our Lady of Częstochowa located in the chapel of St. Jan Nepomucen is entirely honoured. The Image looks like new after the recent renovation. A silver gown was taken off to expose this eighteenth-century painting. Close to it, in the left side altar, there is a painting of St. Nicholas. The attention should be paid to the very rare and precious relic in the surroundings of the church - the sacred post designed by a folk artist Paweł Bryliński in 1849. The post was moved here from the neighbouring Chotów.

 Die Pfarrgemeinde in Gostyczyna wurde zum ersten Mal im Jahr 1294 erwähnt. Die Kirche selbst dürfte älter als 500 Jahre alt sein, obwohl sie im Register der Sehenswürdigkeiten erst seit dem Jahr 2008 erwähnt wird. Nach den Renovierungen der letzten Jahre präsentiert sich die Kirche prächtig. Sie ist ein seltenes Beispiel eines Gebäudes, das sehr alt ist und trotzdem vom Baustil schwer zu fassen. Die Kirche wurde mehrmals umgebaut, deshalb findet nur ein aufmerksamer Beobachter die Barock-Elemente. An der Nordseite der Kirche befindet sich die Johann Nepomuk-Kapelle, die von der Familie Szoldrski im Jahr 1640 gestiftet wurde. An der Südseite gibt es eine Empore. Auf dem Friedhof befinden sich prachtvolle Grabmale wohlhabender Familien aus dem 19. und 20. Jahrhundert. Ein besonderes Bildnis für die Gemeindeglieder befindet sich in der Johann Nepomuk-Kapelle, das ist ein Bild der Schwarzen Madonna von Tschenschow. Nach der letzten Renovierung ist das Bild wie neu. Der silberne Mantel wurde entfernt und man kann die Schönheit des Bildes aus dem 18. Jahrhundert bewundern. An der linken Seite am Nebenaltar befindet sich das Bild des Patrons der Kirche, der Heilige Nikolaus. An der Kirche ist noch eine andere Sehenswürdigkeit, eine „sakrale Säule“ von Paweł Bryliński aus dem Jahr 1849. Die Säule wurde aus dem benachbarten Dorf Chotów übertragen.

28

Kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła w Biskupicach Ołobocznych

The Church of Saint Bartłomiej the Apostle in Biskupice Ołoboczne
Bartholomäuskirche in Biskupice Ołoboczne

Kościół pw. Bartłomieja Apostoła to kolejna świątynia wzniesiona w tym miejscu, pochodząca z 1726 roku. W latach 1919-1924 przedłużono nawę kościoła, dobudowano wieżę i transept. Gruntownie go wtedy odrestaurowano z zastosowaniem urozmaiconych form dekoracji rzeźbiarsko-stolarskiej.

Świątynia wzniesiona jest na planie krzyża łacińskiego z węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Twórcy wnętrza dbali o jego wysoki poziom wykończenia. Barokowy ołtarz główny pochodzi z początku XVIII wieku. Zdobią go obrazy Matki Bożej z Dzieciątkiem, św. Józefa z Dzieciątkiem oraz św. Anny Samotrzeć. W ołtarzu bocznym mieści się piękna płaskorzeźba św. Antoniego Paderowskiego z roku 1919 dłuta Marcina Rożka. Na belce tęczowej zauważymy natomiast krucyfik i rzeźby św. Piotra i św. Andrzeja w stylu barokowym. W 1990 roku na strychu odnaleziono osiem figur, które po renowacji umieszczono z powrotem w kościele. Wśród nich znajdują się postacie: św. Jana Chrzciciela, św. Zachariasza, św. Wawrzyńca, św. Anny, św. Jacka, św. Józefa, św. Pawła oraz figura Chrystusa Frasobliwego.

Ten wyjątkowej urody kościół stanowi jeden z najcenniejszych przykładów drewnianej architektury sakralnej powiatu ostrowskiego. Nic więc dziwnego, że stanowił natchnienie dla licznych artystów. Świątynię rysowali m.in. Władysław Kościelniak - znany kaliski grafik i regionalista oraz Wiktor Gosieniecki - żyjący w latach 1876-1956 malarz, grafik i konserwator zabytków.

 The Church of Saint Bartłomiej the Apostle is another temple built in this place in 1726. In the years 1919-1924 the aisle of the church was extended. Moreover, the transept and the tower were built. Furthermore, it was completely restored with the use of varied forms of sculptural decorations.

The temple was built on the plan of the Latin cross with a narrower presbytery with trilateral closure. The interiors were finished to a high standard. The baroque altar was designed in the early eighteenth century. It is decorated with the Images of the Blessed Virgin with Infant Jesus, St. Joseph with the Child and St. Anna Samotrzec. In the side altar, a beautiful bas-relief of St. Antoni

Paderowski created by Marcin Rożek in 1919 can be seen. There is the crucifix on the rood beam. Moreover, carvings of St. Peter and St. Andrew in the Baroque style can be noticed. In 1990, eight figures were found in the attic, which were placed back in the church after renovation. These are the figures of: St. John the Baptist, St. Zacharias, St. Lawrence, St. Anna, St. Jack, St. Joseph, St. Paul and the figure of Sorrowful Christ.

This exceptionally stunning church is one of the most valuable examples of wooden sacral architecture in the Ostrów county. It therefore comes as no surprise that the church has been an inspiration for many artists. The temple was drawn by: Władysław Kościelniak – a known Kalisz graphic designer and regionalist and Wiktor Gosieniecki – a painter, graphic designer and restorer (1876-1956).

 Die Bartholomäuskirche stammt aus dem Jahr 1726. In den Jahren 1919-1924 wurde ein Turm und ein Querschiff angebaut und das Mittelschiff verlängert. Die Kirche wurde damals mit verschiedenen Skulpturen und Tischlereiarbeiten verziert.

Die Kirche hat eine Kreuzform mit dem engeren Presbyterium, das dreieckig geschlossen wurde. Die Schöpfer bemühten sich um eine prächtige Innenausstattung der Kirche. Der Hauptaltar im Barockstil entstand Anfang des 18. Jahrhunderts. Den Altar verschönern die Bildnisse der Mutter Gottes mit Jesuskind, des Heiligen Josef und Anna selbdritt. Im Nebentaler befindet sich eine schöne Skulptur von St. Antonius von Padua von Marcin Rożek aus dem Jahr 1919.

Auf dem Bogenbalken findet sich ein Kruzifix und Skulpturen im Barockstil der Heiligen Peter und Andreas. Im Jahr 1990 wurden auf einem Dachgeschoss der Kirche acht Skulpturen gefunden. Sie wurden restauriert und finden sich heute wieder in der Kirche. Die Skulpturen stellen den leidenden Christus und die folgenden Heiligen dar: Johannes der Täufer, St. Zacharias, St. Laurentius, St. Anna, St. Hyazinth von Polen, St. Paul.

Die Kirche gehört zu den wertvollsten Holzkirchen im Kreis Ostrów Wielkopolski. Diese Kirche war und ist heute eine Inspiration verschiedener Künstler. Ein bekannter Maler und Grafiker, Władysław Kościelniak, aus Kalisz hat die Kirche gezeichnet. Wiktor Gosieniecki, Maler, Grafiker und Konservator für Sehenswürdigkeiten (1876 bis 1956) verarbeitet die Kirche in Biskupice Ołoboczne in seinen Werken.

29

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Droszewie

The Church of All Saints in Droszew
Allerheiligenkirche in Droszew

Najcenniejszym zabytkiem Droszewa jest drewniany kościół pod wezwaniem Wszystkich Świętych, wybudowany w latach 1783-1787 z fundacji właściciela wsi, Teodora Kosseckiego. W końcu XIX wieku oraz w 1951 roku obiekt przebudowano i niezmiennie w takiej postaci możemy oglądać go do dzisiaj. Kościół ma konstrukcję zrębową, dach kryty jest gontem. Wyposażenie świątyni pochodzi głównie z XVIII wieku. Ołtarz główny zdobiony jest czterema barokowymi rzeźbami – św. Jana Chrzciciela, św. Piotra, św. Józefa i św. Anny oraz obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. Znajduje się w nim również pochodzący z 1869 roku obraz Wszystkich Świętych, ale wysuwany jest on tylko podczas ważniejszych uroczystości. Oprócz ołtarza głównego uwagę przykuwają dwa boczne, pochodzące z połowy XVIII wieku. W jednym z nich znajduje się rokokowy krucyfik. Uroku wnętrzu dodaje także ścienna polichromia i niewielkie organy umieszczone na chórze. W kościele znajduje się jedno z najpiękniejszych dzieł XIX-wiecznego wielkopolskiego rzeźbiarza ludowego Pawła Brylińskiego – figury pochodzące z krzyża stojącego na tutejszym cmentarzu parafialnym. W 2015 roku zostały one zdemontowane, poddane renowacji i przeniesione do kościoła, by zapobiec ich powtórному zniszczeniu. Zabiegom konserwatorskim poddano także drewno krzyża, który pozostał na swoim dawnym miejscu.

Warto również zobaczyć drogę krzyżową, która znajduje się na dawnej łące za kościołem. Zbudowana ona została w latach 2006-2008 według projektu Henryka Gałacha. Zlokalizowana jest tu również wzniesiona z olbrzymich kamieni Golgota.

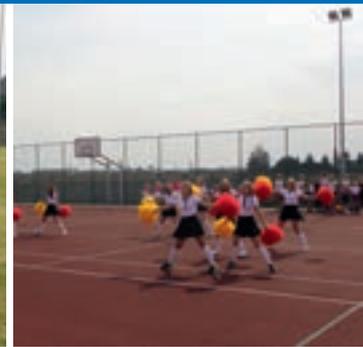
 The wooden Church of All Saints built in 1783-87 is the most precious monument in Droszew. The Church was funded by the village owner Teodor Kossecki. In the late nineteenth century and in 1951 the building was redeveloped and in that form it can be admired these days. The church has a frame-house construction, the roof is covered with shingle. The Church's interior was designed in the eighteenth century. The main altar is decorated with four Baroque statues - St. John the Baptist, St. Peter, St. Joseph and St. Anna and the Image of Our Lady of Częstochowa. There is also the painting of All Saints dating back to 1869, but it is shown only during the major events. Not only the

main altar is remarkable, but also two side altars from the mid-eighteenth century are tremendous. In one of them there is a rococo crucifix. The wall polychrome and small organ located in the choir make the interior of the church more appealing. Inside the church, one of the most beautiful works by Paweł Bryliński - nineteenth-century folk sculptor from Great - can be found. They are the figures from the cross that stands in the local parish cemetery. In 2015, they were disassembled, renovated and moved to the church in order to prevent them from destroying. The wood from the cross was also preserved; however, it remained on its former site.

The Way of the Cross, which is located on a former meadow behind the church is also worth seeing. It was built in 2006-2008 and designed by Henryk Gałacha. There is also Golgotha built with huge stones.

 Die wertvollste Sehenswürdigkeit des Dorfes Droszew ist die Holzkirche unter dem Namen Allerheiligen, die in den Jahren 1783-1787 vom Dorfbesitzer Teodor Kossecki gestiftet und gebaut wurde. Ende des 19. Jahrhunderts und 1951 wurde die Kirche umgebaut und seit damals kann man sie im heutigen Zustand bewundern. Die Kirche hat eine Blockkonstruktion und das Dach wurde mit Schindeln gedeckt. Die Innenausstattung kommt aus dem 18. Jahrhundert. Der Hauptaltar ist mit vier Barockskulpturen geschmückt: St. Johannes der Täufer, St. Simon Petrus, St. Josef und St. Anna- Daneben findet sich das Bild der Schwarzen Madonna von Tschenschow. Hier befindet sich auch ein Bild von allen Heiligen, das nur während der kirchlichen Feierlichkeiten vor den Altar geschoben wird. Die zwei Nebenalteare aus dem 18. Jahrhundert sind sehenswert. In einem Nebenaltear befindet sich ein Kreuz im Rokoko-Stil. Die Wandpolychromie und eine kleine Orgel auf der Empore sind ebenfalls sehenswert. In der Kirche befindet sich eines, der schönsten Werke des im 19. Jahrhundert lebenden Kunsthandwerkers Paweł Bryliński. Es sind die Kreuz-Skulpturen des hiesigen Friedhofs. Im Jahr 2015 wurden sie demonstert und nach der Renovierung in der Kirche gestellt, um die weitere Zerstörung zu verhindern. Das Kreuz auf dem Friedhof wurde ebenfalls renoviert. Auf einer Wiese, hinter der Kirche, befindet sich eine sehr interessante Kreuzigungsgruppe, die in den Jahren 2006-2008 nach einem Entwurf von Henryk Gałach errichtet wurde. Hier befindet sich ein aus großen Steinen errichtetes Golgota.

Sport

Sport / Sport

Samorząd Nowych Skalmierzyc dysponuje nowoczesną bazą sportową zlokalizowaną na terenie całej gminy. Mieszkańcy mogą korzystać z takich obiektów jak:

- Stadion Miejsko-Gminny w Nowych Skalmierzycach usytuowany przy ulicy Mostowej 1A. Znajdują się tutaj pełnowymiarowe boisko piłkarskie, boisko treningowe o nawierzchni sztucznej oraz hala sportowa, na których odbywają się mecze piłkarskie, coroczne Dni Miasta, zawody sportowo-pożarnicze a także inne uroczystości;
- boisko wielofunkcyjne oraz sala gimnastyczna przy szkole podstawowej w Nowych Skalmierzycach (ul. Kaliska);
- boisko wielofunkcyjne przy szkole podstawowej w Nowych Skalmierzycach (ul. Okólna);
- boisko wielofunkcyjne przy zespole szkół w Ociążu;
- boiska sportowe przy szkole podstawowej w Skalmierzycach;
- hala i boisko przy szkole podstawowej w Gostyczynie.

 The Municipality and Town of Nowe Skalmierzyce has a solid and modern recreational and sports base located throughout the commune. Residents can take an advantage of such facilities as

- The Municipal Stadium in Nowe Skalmierzyce located at 1A Mostowa Street. There is a full-size football pitch, training field with artificial surface and a sports hall where football matches take place. Moreover, the annual Town Days, sports competitions and other events are celebrated here;
- a multifunctional sports field and a gym at the Junior High School in Nowe Skalmierzyce;
- a multifunctional sports field at the Primary School in Nowe Skalmierzyce;
- a multifunctional sports field at the School Complex in Ociąż;
- a sports field at the Primary School in Skalmierzyce;
- a hall and a sports field at the Primary School in Gostyczyna.

 Die Stadtverwaltung von Nowe Skalmierzyce bietet ein modernes Sportangebot auf dem Gemeindegebiet. Die Bewohner der Gemeinde können verschiedene Einrichtungen benutzen:

- das Stadion der Stadt und der Gemeinde in Nowe Skalmierzyce, das sich in der Brückenstraße 1A befindet. Es gibt hier einen Sportplatz mit den erforderlichen Maßen, einen Übungsplatz mit künstlichem Belag und eine Sporthalle, wo Fußballspiele sowie Stadtfeste, Sport-, sowie Feuerwehr-Wettbewerbe und andere Feierlichkeiten stattfinden,
- ein Mehrzweck-Sportplatz sowie eine Turnhalle im Gymnasium in Nowe Skalmierzyce,
- ein Mehrzweck-Sportplatz in der Grundschule in Nowe Skalmierzyce,
- ein Mehrzweck-Sportplatz in der Gesamtschule in Ociąż,
- ein Sportplatz in der Grundschule in Skalmierzyce,
- eine Turnhalle und ein Sportplatz in der Grundschule in Gostyczyna.

Turystyka / Tourism / Touristik

Baza gastronomiczna Catering base / Gastronomie

Restauracja „Nastrojowa”
ul. Ostrowska 2, 63-460 Skalmierzyce
tel. (62) 762 14 92, www.nastrojowa.com.pl

Restauracja „Lazur”
ul. Kaliska 42, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. (62) 762 91 04, www.lazurhotel.pl/restauracja

Restauracja „Mała Italia”
ul. Kaliska 21, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. (62) 720 37 60

Bar „Oleńka”
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 11, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. 791 255 455

Bar „Smakosz”
ul. 3 Maja, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. 730 123 739

Punkt gastronomiczny „Złoty róg”
ul. Kaliska 48, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. 667 698 934

Restauracja „Amici”
ul. Kaliska 36, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. 797 221 797

Restauracja „Dwór Stary Chotów”
Chotów, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. (62) 751 06 17, www.dworstarychotow.pl/restauracja

Dom restauracyjny „Rodion”
ul. Ostrowska 75, 63-460 Biskupice Ołoboczne
tel. (62) 739 63 20

Baza noclegowa The accommodation / Unterkunft

Lazur
ul. Kaliska 42, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. (62) 762 91 04, www.lazurhotel.pl/hotel

Rodion
ul. Ostrowska 75, 63-460 Biskupice Ołoboczne
tel. (62) 739 63 20

Zajazd Osada
ul. Osada 4, 63-460 Skalmierzyce
tel. 506 018 446

Chotów
63-460 Chotów
tel. (62) 751 06 17, www.dworstarychotow.pl

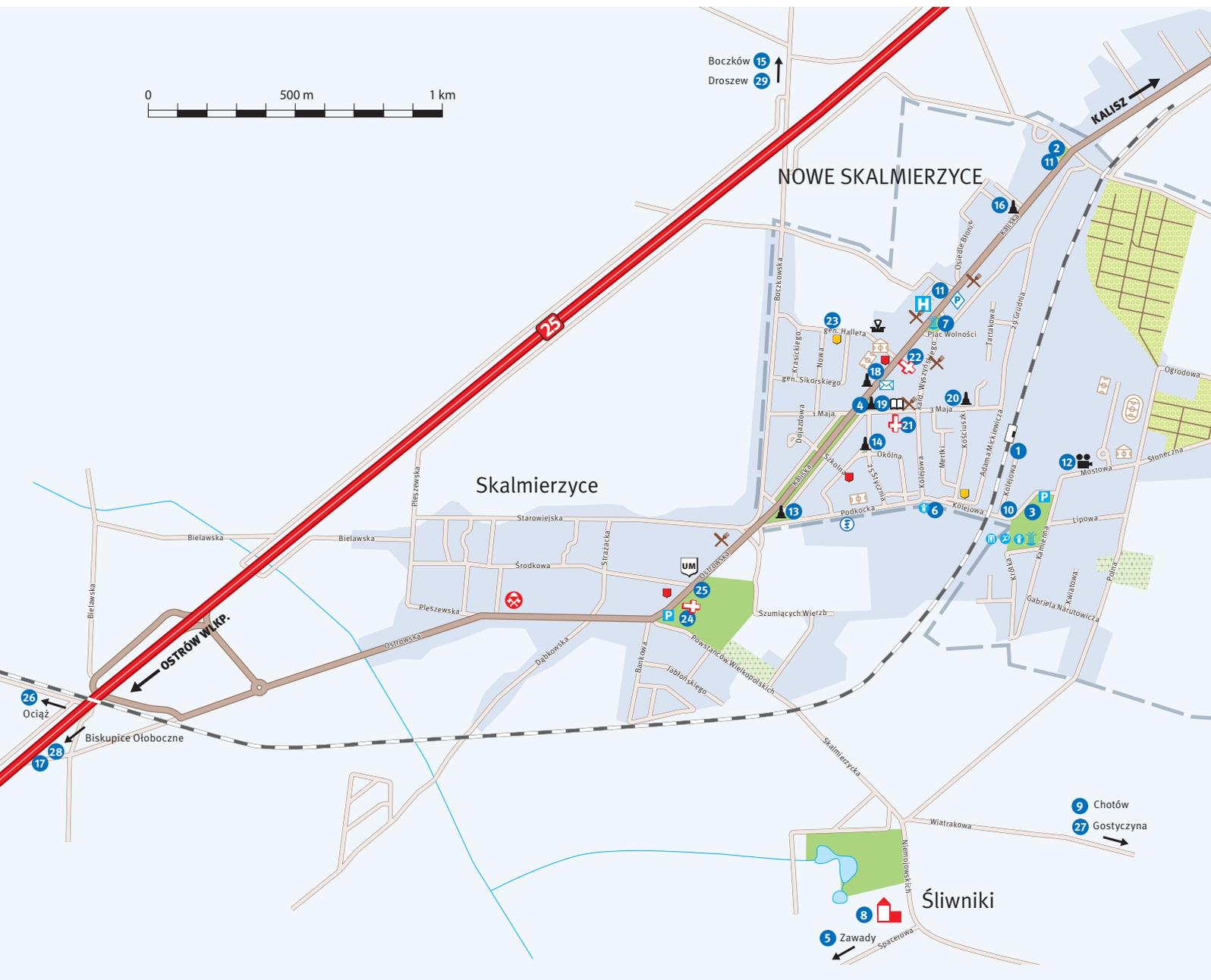

Telefony / Telephones / Telefonnummern

				
Urząd Gminy i Miasta	Municipality and the Communal Office of Nowe Skalmierzyce	Gemeindeamt	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 00
Gminne Centrum Reagowania	Communal Response Centre	Gemeinschaftlich Response Center	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 97
Komunikacja - Filia Starostwa Powiatowego	Communication Department - Count Office District	Kommunikation - Landratsrad (Filiale)	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 46
Urząd Stanu Cywilnego	Civil Registration Office	Standesamt	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 20
Biuro Rady	Council Office	Gemeinderat	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 14
Kasa	Cash Desk	Kasse	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 34
Spółka Wodna	Water Company	Wasserwerk	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 47
Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej	Free Legal Assistance Office	Stelle für kostenlose Rechtsberatung	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 15
Referat Kultury, Sportu i Promocji Gminy	Department of Culture, Sport and Municipality Promotion	Dezernat für Kultur, Sport und Stadtwerbung	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 8	(62) 762 97 25
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Municipal Social Welfare Center	Sozialhilfearnstalt	Nowe Skalmierzyce, ul. Podkocka 4a	(62) 580 40 20
Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Komunalne	Communal Multibranches Enterprise	Kommunales Unternehmen	Nowe Skalmierzyce, ul. Podkocka 4c	(62) 762 23 50
Środowiskowy Dom Samopomocy	Community Self-help Home	Sozialstation	Nowe Skalmierzyce, ul. Kolejowa 18	(62) 724 32 30
Komisariat Policji	Police Station	Polizei	Nowe Skalmierzyce, ul. Kaliska 29	(62) 737 73 30
Miejsko-Gminny Ośrodek Zdrowia	Municipal Health Center	Ambulanz	Nowe Skalmierzyce, ul. Podkocka 3	(62) 762 13 61
Poczta Polska	Post Office	Postamt	Nowe Skalmierzyce, ul. Kaliska 49	(62) 767 75 84
Spółdzielczy Bank Ludowy	"SBL" Bank	Genossenschaftsbank	Skalmierzyce, ul. Bankowa 1	(62) 762 12 65
Biblioteka	Library	Bibliothek	Nowe Skalmierzyce, ul. 3 Maja 32	(62) 762 13 40
Szkoła Podstawowa im. Polskich Noblistów	Polish Nobel Laureates Primary School	Grundschule „Polskich Noblistów”	Nowe Skalmierzyce, ul. Kaliska 52	(62) 762 13 71
Szkoła Podstawowa m. Powstańców Wlkp.	Insurgents of Great Poland Primary School	Grundschule „Powstańców Wlkp.”	Nowe Skalmierzyce, ul. Okólna 8	(62) 762 15 95
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Ociążu	John Paul II Primary School in Ociąż	Johannes Paul II. Grundschule in Ociąż	Fabianów, ul. Szkolna 54	(62) 762 21 16
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza	Adam Mickiewicz Primary School	Adam Mickiewicz-Grundschule	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 16	(62) 762 13 02
Szkoła Podstawowa im. Orła Białego	„Orzeł Biały” Primary School	Orła Białego-Grundschule	Biskupice Ołoboczne, ul. Szkolna 7	(62) 762 11 51
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej	Maria Konopnicka Primary School	Maria Konopnicka-Grundschule	Droszew 21	(62) 762 40 04
Szkoła Podstawowa im. bł. ks. J. N. Chrzana	Blessed J. N. Chrzan Primary School	bł. ks. J. N. Chrzan-Grundschule	Gostyczyna 48	(62) 762 30 03
Zespół Szkolno-Przedszkolny i m. J. Korczaka	J. Korczak School and Kindergarten Complex	J. Korczaka-Kindergarten und Grundschule	Kotowiecko, ul. Kaliska 4	(62) 762 40 20
Publiczne Przedszkole nr 1 „Jarzębinka”	„Jarzębinka” Public Kindergarten no 1	Kindergarten nr 1 „Jarzębinka”	Nowe Skalmierzyce, ul. Hallera 1	(62) 762 17 03
Publiczne Przedszkole nr 2 „Pod kasztanami”	„Pod kasztanami” Public Kindergarten no 2	Kindergarten nr 2 „Pod kasztanami”	Nowe Skalmierzyce, ul. Kolejowa 16	(62) 762 28 54
Publiczne Przedszkole w Ociążu	Public Kindergarten in Ociąż	Kindergarten in Ociąż	Fabianów, ul. Szkolna 54	(62) 580 41 38
Żłobek Gminny	Nursery	Kindergarten	Nowe Skalmierzyce, ul. Hallera 1	(62) 762 17 03
Parafia pw. św. Bartłomieja Apostoła	The Church of Saint Bartholomiej the Apostle	Pfarrei St. Bartholomäus	Biskupice Ołoboczne, ul. Ostrowska 11	(62) 762 11 62
Parafia pw. Wszystkich Świętych	The Church of All Saints	Pfarrei Allerheiligen	Droszew 8	(62) 762 40 01
Parafia pw. św. Mikołaja Biskupa	The Church of St. Nicholas	Pfarrei St. Nikolaus	Gostyczyna 54	(62) 762 30 11
Parafia pw. Bożego Ciała	The Church of the Corpus Christi	Pfarrei Fronleichnam	Nowe Skalmierzyce, ul. Kaliska 43	(62) 762 15 55
Parafia pw. Narodzenia NMP	The Church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in Ociąż	Pfarrei St. Mariae Geburt	Ociąż, ul. Kościelna 17	(62) 762 20 56
Parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej	The Church of St. Catherine of Alexandria	Pfarrei St. Katharina v. Alexandria	Skalmierzyce, ul. Ostrowska 1	(62) 762 12 48

Mapa miasta / The map of the town / Stadtplan

Droga krajowa Main road Nationalstraße	Parki Park Park	Urząd Gminy i Miasta The Communal and the Municipality Office Amt für die Gemeinden und Städte	Stadion Stadium Stadion	Straż pożarna Fire station Feuerwehr	Parking Parking Parkplatz	Dwór / pałac Manor house / palace Herrenhaus / Palast
Ulica Street Straße	Ogródki działkowe Allotments Schrebergarten	Przedszkole Kindergarten Kindergarten	Boisko Sports field Sportplatz	Policja Police Polizei	Plac zabaw Playground Spielplatz	Kościół Church Kirche
Ścieżka Footpath Fußwege	Cmentarz Graveyard Friedhof	Szkoła School Schule	Hala sportowa Sports hall Sporthalle	Poczta Post office Postämter	Stoly do tenisa Tennis tables Tischtennis	Pomnik Monument Denkmal
Kolej Railway Eisenbahn	Teren zabudowany Developed area Bebautes Gebiet	Biblioteka Library Bibliothek	Ośrodek zdrowia Health center Gesundheitszentrum	Targowisko Market Markt	Siłownia zewnętrzna Outdoor gym Outdoor-Fitnessraum	Restauracja / bar Restaurant / bar Restaurant / Bar
Granica miasta City border Stadt Grenze	Staw, ciek wodny Pond, watercourse Teich, Wasserlauf	Kino Cinema Kinos	Hotel Hotel Hotel	Stoly do tenisa Tennis tables Tischtennis	Fontanna Fountain Fontäne	

WYDAWCA / WYDAWCA / HERAUSGEBER

Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce
ul. Ostrowska 8, 63-460 Nowe Skalmierzyce
tel. 62/762 97 00, fax. 62/762 97 49
e-mail: sekretariat@noweskalmierzyce.pl
www.noweskalmierzyce.pl

Redakcja:

Referat Kultury, Sportu i Promocji Gminy

Opracowanie tekstów:

Magdalena Kąpielska, Aleksander Liebert

Autorzy zdjęć:

Dariusz Smółka, Aleksander Liebert

Tłumaczenia:

Robert Kapitaniak (niem.), Sylwia Grzelak (ang.)

Projekt graficzny:

Drukarnia Artpegaz ul. Grabowska 69a, Ostrów Wielkopolski